СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 22-го Червня, 1905. Число 25. — Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, June 22, 1905. No. 25

На Вѣче!

Старый се звычай помѣжь Русинами, що якъ мали про що важного поговорити и порадити ся, то скликували ся на вѣче (великій мітинґъ).

На такихъ вѣчахъ бесѣдувало ся за те, що доброго або злого стало ся помѣжь рускими людьми, що дѣе ся злого або доброго въ дану хвилю та якъ поступати и жити на будуче, щобы руске имя было славне а рускій люде жили въ гараздѣ, просвѣтѣ та пошанôвку у чужихъ людей.

И тутъ въ Америцѣ устроювали мы вже вѣча, на котрыхъ радило ся надъ потребами, живо доторґаючими нашого народного житя.

Теперь таке

Вѣче

вôдбуде ся въ Микиспортъ, Па.

(Mc Keesport, Pa.)

ВЪ САЛИ РУСКОЙ ЦЕРКВИ COR. SINCLAIR AND RINGOLD STS.

дня 26-го и 27-го юнія

въ понедѣлокъ и вторникъ, кождого зъ тыхъ днѣвъ вечеромъ вôдъ 7. годины.

Въ тôмъ самôмъ часѣ въ день вôдбувати ся тамъ буде рôчна конвенція урядниковъ „Р. Н. Союза“.

Просимо проте всѣхъ Русинôвъ и Русинокъ зъ Микиспортъ, Питсбурга, Карнеґі, Монесенъ, Фордъ Сити и околицѣ, щобы въ згаданыхъ дняхъ и о означенôй годинѣ згромадили ся въ сали рускои церкви въ McKeesport, Pa., де почують про те, що зробило ся доброго або злого на американьскôй Руси та, що намъ дальше дѣяти. Кождый буде мавъ право забирати голосъ надъ поодинокими рефератами и кождый мае на галю вступъ вôльный.

На тôмъ вѣчу въ понедѣлокъ и вторникъ дня 26. и 27. юнія, почавши вôдъ 7-мои годины вечеромъ кождого зъ тыхъ днѣвъ будуть говорити бесѣдники про слѣдуючій справы:

1) Звѣтъ зъ дѣяльности Народного Комітету.

2) Звѣтъ зъ дѣяльности „Народного Дому“ и поясненe значѣня сеи институціи.

3) Звѣтъ зъ розвою Рускои Бурсы за першій шкôльный рôкъ.

4) Про жѣночу организацію.

5) Про школы, читальнѣ и просвѣтній товариства.

6) Внесеня и интерпеляціи.

Народный Комітетъ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.

22	Ч.	Кирила, Теклѣ муч.
23	П.	Тимотея, Антоніны
24	С.	Вартоломея
25	Н.	1. по Сош. св. Д. Онуф.
26	П.	Акилины муч.
27	В.	Єлисея, Методія
28	С.	Єронима

— ЮНІЙНІ молдеры (вôдливачѣ желѣза) въ 38 фабрикахъ въ околици Питсбурга дôстали пôдвышку о 10 процентъ, значить вмѣсто $3.00, берутъ $3.30 на день. 30 фабрыкъ желѣзныхъ еще не знати чи пôдвысшать платню своимъ молдерамъ; если не пôдвысшать готовъ выбухнути страйкъ.

— ТОВАРИСТВО правнои порады для еміґрантôвъ заложили Мадяры и Словаки въ Homestead, Pa.

— ДОЧКА о. Констанкевича зъ Шамокинъ, Па. п. Галя Констанкевичь покôнчила недавно музичній студіи зъ дуже добрымъ успѣхомъ. Кождый хто лишь мавъ способность еѣ чути, мусѣвъ прийти до заключеня, що въ неѣ талантъ незвычайный и що яко піяністка п-на Констанкевичь мае передъ собою дуже гарну будучнôсть. Треба такожъ зазначити, що п на Констанкевичь хочь тутъ выхована, є горячою рускою патріоткою и нѣколи не жалуе свого труду тамъ, де ходить о добро руского народа, чого дала вже неразъ доказы.

— ПОТРЕБА робôтниковъ на фармы въ стейтѣ Колоредо.

— МИНУЛОГО Четверга покôнчивъ політехніку въ Lehigh University, So. Bethlehem, Pa. п. Мих. Курила, сынъ убогого робôтника въ Елмайра Гайтсъ, Н. Й. П. Курила покôнчивъ науку зъ вôдзначенемъ, за що дôставъ вôдъ університету золотый медаль и 100 доляровъ нагороды за свою бесѣду: Federal Regulation of Interstate Commerce. Се приносить велику честь не лишь ему самому, але такожь его родичамъ и цѣлôй американьскôй Руси. Єслибъ бôльше рускихъ родичѣвъ ишло въ слѣды п. А. Курилы то въ протягу кôльканайцятьохъ лѣтъ американьска Русь могла бы мати вже споре число своеи питомои тутъ выхованои інтелігенціи. Та на жаль бôльшôсть Русинôвъ все ще того переконаня, що Русинъ сотвореный не до науки а до піка и шуфлѣ, отже недбають о науку, але неразъ дуже способній дѣти завчасу запрягають до тяжкои роботы на шкоду имъ самымъ и цѣлои американьскои Руси.

— ЗАЧУВАЄМО, що о. Ольшевскій якій приѣхавъ до Америки яко уніятскій священикъ а опôсля перейшовъ зъ Мейфілдскою (Па) парохіею на православіе, повернувъ назадъ на лоно уніятскои церкви.

— ВЪ Атенахъ, въ Греціи, зôставъ замордованый дня 13-ого червня президентъ грецкого парляменту, Теодоръ Деліянісъ. Убійства довершивъ бувшій властитель дому гры, Ґеракарісъ, зъ мести, що въ наслѣдокъ введеня нового закона замкнено всѣ домы гры. Коли президентъ высѣдавъ зъ повозу коло палаты, убійця, котрый умысно тамъ его очѣкувавъ, пôдôйшовъ до повозу, поздоровивъ президента и отворивъ дверцѣ. Президентъ высѣдаючи хотѣвъ власне подякувати услужному чоловѣкови, коли сей вытягнувъ въ мить штилетъ и пхнувъ его въ живôтъ президента. Убійцю сейчасъ зловлено. На вѣсть о убійствѣ товпа хотѣла его злінчовати, однакъ жандармы сему перешкодили.

— ЯКІЙСЬ д-ръ Керминьскій зôставъ высланый зъ Австріи до Америки для студійованя тутешныхъ промысловыхъ обставинъ.

— РОБÔТНИКИ занятій въ прядильняхъ въ Алентавнъ, Па. домагають ся пôдвысшеня платнѣ.

— СТРАЙКИ: Въ Saginaw, Mich. страйкують кондукторы и мотормены на стріткарахъ.

Въ Oakland, Cal. страйкують кельнеры и кухарѣ.

Въ Ню-Йорку и околичныхъ мѣстахъ почавъ ся загальный страйкъ робôтниковъ, що роблять по фандрахъ, черезъ що и машиністы и молдеры втратили роботу. Робôтники жадали пôдвысшеня платнѣ о 25 ц. на долярѣ и щобы компанія не принимала неюнійныхъ робôтниковъ до роботы. Компаніи зъ выняткомъ кôлькохъ на се не згодились.

— СТРАЙКУЮТЬ робôтники желѣзныхъ фабрикъ въ Memphis, Cincinnati и Chicago, а будôвляній помôчники въ Kansas City, Mo. и въ Nashville, Tenn.

Въ Chicopee, Mass. бавовняныхъ фабрикахъ страйкуе 5000 дѣвчатъ, бо имъ стягнено платню,

1000 дѣвчатъ занятыхъ при выроблюваню ковнѣрцѣвъ и маншетôвъ страйкють тъ Трой, Н. Й. Причины страйку: обнижене платнѣ, зле обходжене, переслѣдоване и т. п.

— THE Reading Co. Locomotive Shops въ Reading, Pa. розширяють свою фабрику. Вôдъ Септембра сего року а найдальше вôдъ Децембра буде тамъ потреба 2500 робôтниковъ.

— ДВѢСТА шкôльныхъ дѣвчатъ въ вѣцѣ вôдъ 10 до 12 лѣтъ кинулись на полісменôвъ, що хотѣли арештувати ихъ товаришки пôдозрѣлй о крадѣжь шовковыхъ ковтôвъ въ Трентонъ, Н. Джерзі. Остаточно пôсля довгои борбы полісмены побѣдили.

— ПОМЕРЪ славный кубаньскій патріотъ Максимъ Ґомезъ минулои Суботы. Тѣло его буде похоронене на коштъ державный.

— ОТЕЦЬ шестеро дѣтей, п. Стрітъ, президентъ корабельнои компаніи въ Ню Йорку старае ся о розвôдъ, щобы ся оженити зъ 17-лѣтною дѣвчиною.

— 336 іміґрантôвъ въ кожухахъ прибуло въ Недѣлю до Ню-Йорку зъ пôвнôчнои Европы. Можемо собѣ представити якъ они чулись пôдчасъ теперь панующои спеки.

— 500 робôтниковъ погибло въ часѣ експлозіи газôвъ въ однôй майнѣ недалеко Єкатеринослава въ Росіи.

— МИНУВШОИ Недѣлѣ 200 католицкихъ хлопцѣвъ зъ Вилксберъ, Па. присягнули, що нѣколи не будуть пити опяняючихъ трункôвъ.

— НЕДАВНО сему Пенсилвенійска желѣзниця пустила тренъ мѣжь Ню-Йоркомъ а Чікаґо, котрый робить милю въ 41 секундахъ. Яко вôдповѣдь на се желѣзниця Ню-Йоркъ Сентралъ пустила тренъ, що робить милю въ 38 секундахъ.

— НЕ лишь по театрахъ, але и по американьскихъ церквахъ начинають жѣнки здôймати капелюхи. Справдѣ звычай гôдный наслѣдованя.

— ГАЛИЦКІ Русины починають ити на зарôбки вже и до Франціи. Галицка „Свобода“ доносить, що дôстала письмо вôдъ Томы Макогона зъ Франціи, що походить зъ села Иванчаны и зъ своими 5-ма товаришами робить на фармѣ у одного Француза.

— ВЪ Маю 1905 зôбрано на будову руского народного театру у Львовѣ 3,593.95, а всего зôбрано доси 149,697,01 коронъ.

— ПОЯВИЛОСЬ друге и трете число „Ранка“, орґану независимои Грецкои Церкви въ Канадѣ.

— КОНСЕРВАТИВНЕ канадійске „Слово“ мае збôльшити свôй форматъ на 8 сторôнъ друку.

— ВЪ Винипеґу, Кан., заходять ся православній коло будованя церкви.

— ОЗИМІ и весняні засѣвы въ рускôй части Галичины, зъ выняткомъ кôлькохъ округôвъ, представляють ся досыть добре, хочь много попсували зразу холодъ и дощѣ а опôсля посуха. Те саме тычить ся сѣножатей. Сподѣють ся доброго збору овочѣвъ.

— ДО Канады черезъ Ню Йоркъ 13-ого юнія б. р. поѣхали висланй о. Плят. Филясомъ, два священики Василіяне, о. Тимочко и о. Волинець, двѣ сестры служебницѣ и оденъ братчикъ.

НАРОДНЫЙ ФОНДЪ РОСТЕ.

Дня 14. червня вôдбули ся въ Бофало, Н. Й. на Black Rock хрестины перворodного сына ч. Михайла Понтуса. При скромнôй забавѣ, по довершенôмъ черезъ о. Василя Гривняка зô Сиракюзъ, Н. Й. хрестѣ, гостѣ не призабули и на Народный фондъ, а ч. Михайло Серединьскій зôбравъ при тôй нагодѣ обильній жертвы вôдъ слѣдуючихъ жертводателѣвъ: Стефанъ Юрчакъ $2.00, Мих. Серединьскій, Мих. Понтусъ по $1.00 а Катерина Барна и Фецко Скробала по 50 цнт. Разомъ $5.00.

— НА довѣрочнôмъ зъѣздѣ жѣноцтва въ Станиславовѣ, въ Галичинѣ, въ 1902 р. ухвалено зосередоточити роботу жѣночихъ товариствъ у Львовѣ. Рѣшено отже по довгихъ нарадахъ заснувати нове жѣноче товариство „Союзъ жѣночихъ рускихъ товариствъ“. Статувъ вже уложеный и небавомъ се товариство увôйде въ жите. Кожде руске жѣноче товариство буде мати у нѣмъ свою заступницю, а перші загальні зборы выберуть комітетъ редакційный и обговорять проґраму часописи для руского жѣноцтва, яку буде Союзъ выдавати. Часопись буде посвячена белетристицѣ, господарству домашному и иншимъ справамъ, а додатокъ буде мѣстити моды.

— СТРАЙКЪ въ Добриновцяхъ на Буковинѣ, покôнчивъ ся на основѣ такои угоды зъ дворомъ, що робôтникъ одержувати ме 1 К. 20 с. деннои платнѣ, а робучій день тривати мае вôдъ 6. рано до год. 6. вечеромъ изъ перервою на обѣдъ. Доси брали робôтники 40—50 сот. на день, або было й такъ, що тамошні селяны брали напередъ 20 К и мусѣли за нихъ въ протягу цѣлого лѣта робити 50 днѣвъ на своимъ харчи. На роботу мусѣвъ ити робôтникъ тôльки тодѣ, якъ его кликано. Якжежь середъ робôтнои днины впавъ дощъ — тодѣ день для робôтника зовсѣмъ пропадавъ.

— CARNEGIE Steel Co., Republic Iron & Steel Co. и другі желѣзні фабрики въ Пітсбургу, Па. и околици будуть робити цѣле лѣто.

— ОСТОРОЖНО зъ ледовою водою. Н. Bossert инджиніеръ на Сентральнôй желѣзници, выпивъ много ледовои воды коли бувъ зôгрѣтый и сейчасъ умеръ. Вôнъ походивъ зъ Mauch Chunk, Pa.

— УВАЖАЙТЕ на дѣти! Въ Вилксбери, Па. утопивъ ся пôдчасъ купели 11-лѣтный хлопець а въ Скрентонѣ, Па. 12-лѣтный.

Отто Заттлер:

Сьвяте Сьвітло.

(Із німецкого.)

В році 189* мав надзір над російскою дзвіницею на Горі Оливній 76-літний Юрій Олександрович Самаров, незігнутий ще, черствий старець з живими очима. Було се у Великодний Четвер, пізною пополудневою годиною, коли старець із трома паломниками лежав в убогій травици близько дзвіниці. Ті трое були: его 72-літний свояк Андрей Андреїч, тогож 19-літна сестрінниця Софія Івановна і 30-літний Олексій Василієвич, що був із того-ж самого села, що й прочі. З многими иншими паломниками примандрували вони трое з Росиї на Великдень до Єрусалима. Хотіли помолити ся на сьвятих місцях і запалити сьвічки при сьвятім, надземськім огни, який Бог зсилае для правовірних.

В Великодну Суботу, так коло другої години по полудни, приходить, після віруваня иравославних, сьвяте сьвітло у виді полуміни із отвору гробу в каплици Гробної церкви. Від полуміни запалюе патриярх, що сам один йде до каплиці, кілька сьвічок, від яких опісля паломники одержують сьвяте сьвітло. Многі приносять его, удержуване в лямпі, зі собою до дому.

Олексій, що вважав себе судженим Софії, ніс вже раз сьвяті, приносячі щасте, сьвічки з Єрусалима до Росиї. Було се перед чотирма літами.

— Так, так, — почав він тепер і, сидячи, підніс здорові груди і широкі плечі. — Так, так. коли би якийсь проклятущий не вкрав був мені моїх сьвятих сьвічок, я був-би остав ся дома... Проклятий!...

В чорних очах молодого чоловіка, що лежали у глубоких ямах, блестіло дивне фанатичне сьвітло, коли говорив сі слова. По хвилі зняв свою темну шапку з голови і почіхав ся кілька разів в густім, чорнім волосю, немовби надумуючись. Єго повні губи були міцно стиснені а опалена шкіра его безбородого, костистого лиця була натягнена.

— Не знаю негідника, справді не знаю, — заморкотів знов по хвилі, підчас коли другі мовчали. — О, — закричав нараз і підскочив в гору, — але Бог покарае его за его негідність! А я, я православний, правий воін Господній, я знов одержу сьвяте сьвітло... еге, еге, одержу... А сеї ночи бдіти-му на скалі перед городом Ґетсемане. Не буду спати, як ученики нашого Спасителя, бдіти-му, бдіти-му і про Спасителя думати-му і буду молити ся. А завтрішню ніч перебуду в Гробній церкві на Голготі, де единородний Син Божий так тяжко протерпів за гріхи наші. А тоді і ви повинні-б зі мною бути, дідусю, а і ти, Софіе. А позавтру, коли Отець Всемогучий ізсилае нам сьвяте сьвітло. позавтру ми перші засьвітимо при нім наші сьвічки. Може у тижбі бити-муть нас патриярхові каваси. Але ви не бійте ся, такі побої у сьвятім місци, се розкіш! Дим сьвічки нюхати-мем, як незвичайні пахощі, і одежу на грудях дерти-мем і шкіру палити-мем божим сьвітлом. О, і хвалити і величати-мем грімким голосом Пана леґіонів, Спасителя, Царицю неба — Марию і всіх сьвятих. О, який же Бог ласкавий і яке незміриме щасте він нам ізсилае!

Хвилину глядів Олексій із піднесеними руками, легко відхиленими губами і упоеними очами на голубе небо. Потім витягнув із кишені своеї блюзи маленький хрестик і поцілував его горячо. Сховавши его назад у кишеню, перехрестив ся і приклякнув, молячи ся.

Другі мовчали. Андрій, що мняв кінці своеї білої, неплеканої бороди, дивив ся поважно своїми малими добродушними очима на запорошені холяви. Та наконець і він перехрестив ся, потім підтягнув коліно під груди і зложив на ній руки до молитви. За его приміром пішов і дзвонар, який однакож вперед поправив на своїй голові розлізлу шапку.

Лиш Софія не молила ся. Вона дивила ся в задумі на Єрусалим і здавало ся, що якесь тайне щасте блестіло в еї бурих очах.

— Осипе, Осипе, — вишептала по хвилі мрійливо усьміхаючись і тужливо глянула в сторону, де стоїть Гарам.

Дівчина була середного росту і добре виплекана. Барвисту свою хустку положила вона коло себе і тому еї чорне кучеряве волосе спадало без перешкоди на широке чоло, на сьвіжі молодостию личка.

— Дідусю, дідусю гляньте, глянте-ж, як се красно, як чудесно! — закликала вона несподівано і поволи підняла ся. Витягненою правою рукою показувала на заходяче сонце, що одівало Єрусалим палаючою пурпуровою поломіню. Многі вежі і копули як рівнож величезний ринковий мур були ограничені золото-блискучими краями і легкий блеск немов опромінений супокій лежав над тисячами жидівських і магометанських гробів ген у долині Йосафата. І чим більше знижувало ся сонце, тим ширші були филї жару високо над прастарим Сіоном...

Три мущини піднесли ся також і гляділи побожно на вічне сьвітло в незміримій сьвятині сьвіта.

— Отсим сьвятим сьвітлом післав Бог-Отець свому синови потіху у найтяжші хвилї его житя туземського, — сказав Олексій по довшій павзі побожним голосом. — Клякнім знов і молім ся, — додав і перехрестив ся. І за ним уклякли оба мущини, та Софія стояла дальше і мов зачарована гляділа на жаріюче сонце.

— Софіе! Чому з нами не клякаеш? — запитав Алексій з докором.

Удала, що не чуе.

— Софіе, відповідж! — Голос его був піднесений і розказуючий.

Тепер вона обернула ся і хмарно глянула на него, стягнувши брови.

— Чого хочеш?! Чи не можеш сам молити ся? — спитала гордо. Але сейчас усьміхнула ся. — Дідуню, ходіть, вилізьмо на вежу, — просила примилюючись. — Не правда, дядечку, що підеш? Як гарно мусить виглядати захід сонця із вежі, з якої так далеко довкола можна бачити — так далеко,..

— Лиши мене тут дитинко, я занадто змучений, — сказав Андрій і підніс ся отяжіло.

— І мене пожалуй, моя люба, — муркотів дзвонар, що рівнож підніс ся.

— Ах, так дайте мені ключ, а я вже сама найду собі дорогу, — просила Софія.

— Ні, ні, — боронив Юрій, — так не йде.

— Але дядечку, ви нудні, глядіть-же, бо сейчас буде запізно. Я не дитина; що-ж мені моглоб лучити ся? — І закинула руку на его шию та поцілувала старого.

— Ну, ся дівчина, ся дівчина; всьо мусить скінчити ся! — сказав дзвонар вдоволено.

— Тепер хочу тобі щось сказати, дитинко. Дістанеш ключ, коли Олексій буде тобі товаришити, тоді бодай можу бути спокійний за тебе.

— Вжеж, еге, так вже що иншого, — потакнув дідусь.

На лице Софії лягла якась тїнь. Кілька секунд дивила ся у землю; та коли потім знов поглянула на ясність на небі, сказала коротко: — Ходи, Олексію, підемо на вежу.

Не сказавши анї слївця, встав Олексій і взяв ключ від дзвонара. Із стисненими губами і захмареними очима пустив ся опісля до дверей.

— Не довго бавте ся, діти! — крикнув за ними дідусь.

— Не журіть ся, незадовго вернемо-сь, — відповіла дівчина.

Отворивши двері, Олексій йшов перед Софією мовчки по вузких сходах.

— Глянь, яке чорно-сине е те Мертве Море! — кликнула дівчина, скоро вийшла на верх і глянула просто перед себе на схід, у долину Йордану. Потім обернула ся і подивила ся на полудне на синї гори Юди. — О, сонце вже зайшло, — сказала по хвилї з жалем, коли подивила ся понад Єрусалим. — Але небо, те палаюче небо, яке воно хороше! — говорила, чудуючись.

— Се е надземський божий огонь, який Бог нам показуе і який нам, православним, позавтру, як неописане щасте, дасть рукою своею, — говорить Олексій повний глубокого переконаня.

— Скажи, чи ти справді віриш, що патриярх від Бога дістае той огонь, від якого він запалюе сьвічки? — спитала дівчина поважно.

— Що-о? Чи я вірю? Певно, Софіе, а ти чи не віриш у правду?

— Се не е правда!

— Що говориш? Як маю се розуміти?

— Так, як говорю.

— Ох... ти, ти..., зашипів Олексій, якого очи незвичайно блищали. Потім замовк і, тяжко віддихаючи, глядів понад примурок у глубину, з якої якраз лїниво підлазили в гору по мурі тіни надходячої ночи. По кількох хвилях обернув ся знов до дївчини.

— Я прочуваю, що у тобі діе ся, — почав він голосом дрожачим із зворушеня. Підчас подорожи ти за много говорила з тим Москвичем, з хорошим Осипом, як називали его всї жінки. По правді він не зовсїм паломник, він належить до новомодних еретиків, що хотять досліджувати, як вони се називають, але попри те сьвяту нашу віру можуть знищити. Сей Осип е один з тих нужденників; правда?

— Називай Осипа, як хочеш, — відповіла, почервонївши, дівчина. — Але він казав, — говорила вона подразнена дальше, — що самі попи не вірять у сьвяте сьвітло, і що патріярх, а не Бог про него старае ся. Церква правди не каже, бо мусїла би проговорити і про обман, а тоді і в иньші науки не схотів би нїхто вірити. Так, се говорив менї Осип і крім того ще много иньшого, — скрикнула Софія і сердито глянула на Олексія.

Він хвильку шукав за словами.

— Як? те все сей чоловік тобі говорив? — поспитав наконець умученим голосом.

— Так, він менї се казав і він знае, чому.

— Ха, ха, ха, він знае чому він се говорив, — крикнув Олексій гидко сьміючись. — І те все ти менї доперва тепер оповідаеш, ти навіть до вчера говорила ще з богохульником, з тим псом, з яким я ще поговорю. Нехай він стереже ся! Тепер я вже знаю, ти дала ся одурити поганцеви. Собака затроїв твою душу; се він зробив. І я нїчо про се не знав. Ти менї нїчо про се не сказала, ти не зажадала від мене ратунку з рук того чорта, і ти хочеш бути моею жінкою? — видусив з себе сильно обурений.

— Я хочу бути твоею жінкою? А тобі хто таке казав?

— Що? Ти не хочеш піти за мене?! Ха, ха, ха, скажи-ж, чи еретик е твоїм любовником?

Олексій приступив близько до неї і глядів на неї горячим поглядом.

— Я не обовязана складати перед тобою яких-небудь зізнань, — відповіла виминаючи дівчина і відступила на крок від него.

— Так, так... так, так... — казав він зблїднувши, і умовк. Дихав тяжко, а пальцї его торгали, нервово блюзу.

Коли Софія глянула в его блискаючі очи, в его дрожаче, пожовтїле тепер лице, на якім блищав піт, вхопив еї нараз страх. Вона-ж повинна була запанувати над собою, не дразнити его, думала вона. Він вже довгі лїта фанатик, вона се знала. І нараз почула страшну тревогу. Ану-ж, як він сповнить свою погрозу і наконець ще й кине ся на Осипа. На Осипа, якого любила, кохала цїлою силою першої любови. І вона сама віддала его фанатикови, вона сама... Як спаралїжована стояла через хвилину... Але вона може его остеречи, ще в сїй годинї.

— Олексію, ходи, зійдемо на долину, сказала поквапно і пустила ся до дверей. Та він заступив їй дорогу і глянув на неї таким диким, страшним поглядом, який мало що не здержав битя еї серця.

— Ти пристала до еретиків, — закричав він хрипким голосом. — У сьвяте сьвітло вже не віриш і не хочеш любити православного, Богом вибраного воїна.. Скажи, чи ти не знаеш, що я божий воїн?

І стиснув еї руки так сильно, що вона з болю аж закричала.

— Ха, ха, тобі болюче? — крикнув, сьміючись іронїчно. — Подумай-же тепер про муки, які ти мусиш в пеклї протерпіти, проклята! — заскреготав зубами і нагло кинув перестрашену на смерть дівчину до землї.

Хотїла кричати, та еї горло немовби висхло. Олексій схилив ся над нею і іскрячими очима дивив ся в еї широко отворені очи, що благально звернені були до него.

Витягнув хрест.

— Чи знаеш ще Спасителя, ти нужденна любовнице еретика? І ти хочеш Спасителя висьміяти, ти?!... Га! Аж як тебе принесу в жертву, як за гріхи свої протерпиш смерть, аж тоді заховаеть ся твоя душа від вічної погибели. І я принесу жертву, мушу тебе пожертвувати, щоби прецїнь твоя душа не зовсїм погибла...

Смертельна тревога перед чимсь страшним витиснула на еї уста крик о поміч. Та він здавив ся у невиразний горловий звук. З хрестом в руцї стиснув Олексій еї шию. Очи еї набігли кровію а він муркотів невиразьні звуки. Опір дївчини був безсильний. Незадовго лице еї посинїло, віддих перемінив ся в харкотане і злегка стратила притомність.

Нараз Олексій пустив дївчину і, надслухуючи підніс голову.

— Гей! Софіе, Олексію, де ви там заділи ся? Чи хочете там ночувати? Олексію, Олексію, відозви ся! — доходив сильний голос дзвонаря.

— Хто мене киче? Хто? Ах, ти мене кличеш, ти мій отче небесний...

— Олексію, Олексію, де ти е? — крикнув дзвонар знов.

— Гаразд, гаразд, іду, милостивий, іду і несу тобі мою жертву.

І як маленьку дитину підніс Софію в гору понад свою голову. Прийшов над сам край муру і божевільним поглядом глядів на гаснучий жар на небі, по якім простягали ся вже сині і ясно-зелені плями.

— Мій Боже, а се що? Гей! Олексію, Олексію! — кричав дзвонар голосом майже незамітним зі страху.

— Він убивае дитину, він збожеволів! — вирвалось проразливо з уст Андрія.

— Твій воїн, Всемогучий Боже, приносить тобі в покорі свою жертву; прийми еї ласкаво, — говорив Олексій.

Потім опер свое ліве коліно на примурок і кинув нещасну у долину...

Коли се стало ся, зробив знак хреста, опісля зложив руки і нерухомо дивив ся у небо.

— Олексію, Олексію! — кричав переляканий дзвонар, що разом з Андрієм намагав ся зловити у воздусї упадаючу дівчину.

— Кличеш мене знов, Отче, кличеш свого воїна. Ах, тепер бачу твое ласкаве око, твій добрий усьміх... Там у тій червонавій хмарці, бачу тебе. А тепер витягаеш свою руку... Де показуеш нею? Ах там, над Єрусалим. Так, там е еретик, що сьміе тебе зне-

важати, і я его насамперед мушу знищити. Всіх негідників хочу покарати, всіх. І скоро хочу доконати свого діла. Ох, коби я літати міг, літати. — В твоїй власти е се Господи, — дозволь мені літати, а Твої вороги вскорі будуть знищені. Ти дав Спасителеви змогу ходити безпечно по морских филях, а мене, Всемогучий Боже, мене нехай носить воздух... Ах, розпливае ся хмарка. Нехай діе ся твоя воля... На мене сходить вже твоя сила і я можу літати, літати...

З широко простертими руками, з хрестом в правій руці скочив Олексій через примурок у глубину...

Перевів Мир. Стечишин.

Зъ жѣночого Вѣча.

Потреба жіночої орґанізації. — Реф. п. А. Курила.

Насамперед дякую вам любі сестри, що послухалисьте нашого поклику, що не жалувалисьте ні трудів, ні заходів, а прибулисьте на наше перше на американьскій земли жіноче віче. Дякую вам з цілого серця і радуюсь зі всіми, що суть прихильні нашій справі, що наш голос не був голосом взиваючого на пустині, але звів тут досить значне число жінок, котрі відчули потребу жіночої орґанізації в Америці, і котрі, сподіюсь, зі всіх сил будуть працювати для добра орґанізації. На вид нинішних зборів, певно у кождої рускої жінки, живійше забеть ся серденько, бо нинішні збори суть доказом, що жінки рускі в Америці жиють, хочуть розвиватись, хочуть зрівнати ся з жінками других просьвіченійших народів. І е чому радуватись. Біда і нужда та недостатки кинули нас далеко за море, вигнали нас з рідного краю, де наші батьки, матери, брати і сестри. Ми опинились на чужині, де инші звичаї, инша мова, инші народи, инші релиґії. Ми опинились за тяжков роботов, чи то в фабриках, чи на службі, де і мови рідної не почуем. І не одній з нас забило ся живійше серце коли почула, що якась Русинка дістала ся до тої самої фабрики. Кожда з нас пригадала собі тогдї свій рідний край, свою рідну мову, пригадала собі свою рідню, і не одній з нас і очи зайшли сльозами. А многі суть такі, що не бачили того краю, бо тут суть виховані, і я до таких належу, але все бажаю пізнати той край, ту нашу любу вітчину. Самі, дорогі сестри, бачите се на кождім кроці, що близша вам е Русинка чим Полька, чи Німка, чи Американка. Єсли в якім місті жило вас кілька Русинок, так всї ви собі були приятельками, так жилисьте разом, помагалисьте собі разом в біді і недостатку, тїшилисьте ся щастем сестри Русинки, боліла вас еї нужда... Жилисьте всї разом як рідні сестри. Коли пізнійше побачилисьте, що другі жінки, що вже давнійше суть в Америці, чи навіть самі Американки мають жіночі товариства чи сестрицтва, так і ви зачали закладати такі сестрицтва де було вас більше, бо зналисьте, що в едности сила. І ми знаючи о тім всїм поставили собі велику задачу з'еднити до купи всї Русинки які жиють в Америці, і утворити велику жіночу орґанізацію.

Яка е користь з орґанізації, то кожда з вас дуже добре знае. Ви знаете любі сестри, як то тяжко жити одній жінці на чужині. Не дай Боже слабости, не дай Боже нужди, безробітя, чи в силї порадити собі одна жінка? Ніколи. А суть дві жінки разом чи більше, то вже е і поратунок в тяжку годину. Знають о тім люде, що в едности сила і тому від найдавнійших часів вяжуть ся в орґанізації і спільно собі помагають. Ви певно чули як то умирав батько і лишав синів, котрі жили зі собою в незгоді. Батько той покликав до себе незгідливих синів і дав їм зломати вязанку прутів. Але ні оден син не міг зломати. Тогдї умираючий батько розвязав вязанку і дав синам ломати поодинокі прутики. Тогдї кождий син дуже легко зломав свій прутик. А батько сказав до них: Видите мої синове, як будете жити в згоді, то будете так як та вязанка прутиків, ніхто вас не переможе, ніяка біда вам не зашкодить, але коли будете жити кождий для себе, коли не буде між вами ні згоди ні любови, то будете як ті розвязані прутики, котрі і найслабша дитина може зломити. Так само і з нами буде дорогі сестри; коли згорнемо ся в одно велике сестрицтво, тогдї будемо як та вязанка прутиків сильні і ніхто нас не переможе, а коли будемо блукати ся одинцем, будемо як ті вівці, що відбили ся від стада і загинули марно.

А тепер коли кожда з вас любі сестри, признасть мені, що орґанізація есть конечно потрібна, то можемо стрітитись з закидом — чи потрібно тут в Америці жіночої орґанізації? Я сумніваюсь, щоби котра з вас любі сестри, могла поставити таке питане, але сей закид може вийти з поміж мущин. І на се я хочу відповісти. Правда, маемо тут мужескі рускі орґанізації, як „Р. Н. Союз“ або „Соединеніе“ до котрих можуть належати і жінки, але чи з того вже виходить, що ми не можемо мати своеї жіночої орґанізації? Чи ми жінки вічно маемо бути в комірнім? Чи не можемо ніколи мати своеї власної хати? Чим ми любі сестри гірші від мущин, щобисьмо не могли мати так як і они своеї власної орґанізації? Вже минули і не вернуть ся ті часи, коли жінки були в повній зависимости від мущин. В старім краю, там по селах де просьвіта серед жінок низька, де они не годні самі собі помочи, там може-би трудно було говорити про жіночу орґанізацію, але тут в Америці, де жінка вповні независима від мущини, де жінка сама на себе заробляе, де спільно з мущинами працюе по фабриках, по варстатах, тут жіноча орґанізація е доконечно потрібна. Ми вже доросли до того, що можемо самі собою рядити. Але не лиш тото склонюе нас до заснованя жіночої рускої орґанізації, есть еще инша дуже важна причина. Як знаете, в широкій Америці жие около пів міліона Русинів. Єсли тепер возьмемо, що на десять хлопів буде одна жінка, хоч думаю, що їх більше буде, то руских жінок маемо в Америці 50 тисяч. І деж суть ті жінки? Чи богато належить їх до „Союза“ чи до „Соединенія“? Самі знаете, що їх е там дуже мало. По найбільшій части они не належать до жадної орґанізації, або належать до чужих жіночих орґанізацій, польских або словеньских. І чи не е се нашим обовязком всіми силами старати ся заложити свою руску жіночу орґанізацію і притягати до неї ті сестри, що належать до чужих орґанізаций, або не належать до жадної? Так, се е найважнійша причина, задля котрої ми хочемо заложити руску жіночу орґанізацію, і маю надію, що наша орґанізація з'единить всї жінки до купи так, як мужескі орґанізації з'единили мущин. А чи подумалисьте любі сестри, що інтереси мущин суть троха відмінні від інтересів жінок, отже мужеска орґанізація не зовсім відповідна для жінок? І тим бракам мае запобічи наша нова орґанізація.

Отже не на шкоду „Союзови“ або “Соединенію“ але на користь руского жіноцтва вийде наша орґанізація. Те, чого не зробив ні „Союз“ ні „Соединеніе“ серед руского жіноцтва, те зробить наша орґанізація. Наша орґанізація буде сестрою „Союзови“ і „Соединенію“, і так як они суть добродійством для мущин і не одну отерли сльозу сиротам, тим самим буде наша орґанізація для жінок. А коли еще глубше заглянемо в ту справу, то побачимо, що наша орґанізація вийде еще на пожиток мужеских орґанізаций, бо кожда жінка що запише ся до жіночої орґанізації, певно буде наганяти свого чоловіка аби і він приступив до мужескої орґанізації, і в сей спосіб запевнив еї якутаку будучність на случай нещастя.

Отже я певна, що кождий з радим серцем прийме вістку про засноване жіночої орґанізації і кождий признасть, що така орґанізація е доконечно потрібна.

Користь з орґанізації е незвичайно велика. Жінка, що належить до орґанізації, зі спокійнійшим серцем іде до роботи, зі спокійнійшим серцем лягае спати. Біда нас пригнала до Америки і ми мусимо памятати, що коли нам добре веде ся, то треба допомочи і батькови і матери, котрі в біді лишили ся в старім краю. І коли виправляла нас в далеку дорогу старенька мати, зі сльозами в очах благословила нас і казала: „не забувай доню в далекім чужім краю на свою матінку стареньку“. А друга з вас, любі сестри, полишила в старім краю батенька немічного. А трета з вас, любі сестри, мае тут родину, мае чоловіка, мае діточки маленькі. А кожда з вас, любі сестри, добре о тім знае і бачить се на кождім кроці, що чоловік тут не е безпечний з житем, кождого дня можете почути про страшні нещастя. Ту вибух огонь в фабриці де працювали дївчата, і кільканайцять з них знайшло страшну смерть в полуміни, там трен убив жінку або тяжко покалічила кара і т. д. без кінця. А жадна з нас, любі сестри, не мае тої певности, чи не дай Боже не спіткае нас яке нещасте. А що тогдї буде з нашою старенькою материю або батьком, що буде з малими діточками, еслиіх лишимо незаосмотрених в голоді і нуждї? Але коли жінка, котру спіткало нещасте, належала до орґанізації, то по ній лишить ся запомога, котра стане в великій пригоді осталим сиротам. Отсе е найбільша користь за орґанізації, а е ще много других.

Що до витревалости і зручности в роботі, жінка цілком не уступае тут мущині, а в деяких взглядах навіть перевисшае його, але чи так само не уступае жінка мущині на поли просьвіти? О ні, дорогі сестри, на жаль мушу сказати, що Русинки американьскі низше стоять під тим взглядом від мущин. Чому се так? Чи може жінка не спосібна до просьвіти? А ні, дорогі сестри, жінка так само до просьвіти як і до робити, а мало просьвічена тому, що не мала до тото спосібности. Але коли ми будемо мати свою жіночу орґанізацію, коли в кождім місті де жие кілька Русинок, будем мати свое сестрицтво, то і просьвіта наша піде наперед. Будем сходити ся на мітинґи, будемо радити ся над нашим добром, будем спільно читати книжки, будем разом просьвічатись. А коли наша орґанізація набере сил то будем мали і свою жіночу часопись, котра буде нести між рускі жінки сьвітло науки і просьвіти. Отже, щоби і ту потребу заспокоїти, доконечно потрібна е жіноча орґанізація. Отже, дорогі сестри, кожда з вас признасть мені, що руска жіноча орґанізація е доконечно потрібна, а як она буде розвиватись се залежить виключно від нас.

Дорогі сестри! Важке лежить перед нами діло, ввести в жите першу руску жіночу орґанізацію на американьскій Руси. Але ми не страхаймось трудів, а живо зі всіх сил заберім ся до роботи і покажім цілому сьвітови, що годні зробити рускі жінки. Не даймо завстидатись мущинам і другим жінкам, докажім що і ми Русинки доросли до орґанізації. А коли возьмемось совістно до роботи, то маю велику надію, що наша орґанізація буде гарно розвиватись і збере до купи всї Русинки.

Отже еднаймось сестри, працюймо спільно і в едности, а совістна наша робота в недалекій будучности увінчае ся гарним плодом і вийде нам на користь а на славу нашій сьвятій Руси!

ДОПИСИ.

Зъ Forsyth, Mont.

У одной мѣсцевости въ Нортъ Дакотѣ живе 75—80 рускихъ родинъ. 1903 року деякі збирали тамъ грошѣ на цминтарь и на священика, що мавъ приѣхати на Воскресеніе. И приѣхавъ ческій священикъ вôдправивъ богослужене, взявъ щось 40 чи 50 доляровъ а зъ рештою грошей не знаю що зробили, бо збирали по 2 доляры вôдъ родины. А сего року збирали вже на дзвôнъ, щобъ було чимъ дзвонити. Загадували такожь будовати церковь, та не знати чи що зъ того буде.

Петро Стрѣльчукъ.

Зъ Єйтсборо, Па.

Дорогі Братя и Сестры, котрі належите до нашои орґанізаци „Р. Н. Союза“. Ви знаете, що 26—27 с. м. вôдбуде ся рôчне засѣдане нашого товариства. Почалось оно зъ малого, зъ малои горстки членôвъ, але зъ року на рôкъ взрастало при помочи добрыхъ людей. Хочь були напады на нашъ „Союзъ“ зъ рôжныхъ сторôнъ, хочь непрошені опѣкуны хотѣли насъ розбити, то однакъ то имъ ся не удало и нынѣ нашь „Союзъ“ рахуе своихъ членôвъ не на сотки а на тысячѣ. А чому? Бо чесні люде добре пôзнали, що „Союзъ“ е найлѣпша руска орґанізація въ Америцѣ. Тожь впередъ Братя и Сестры, покиньмо чужі орґанізаціи а горнѣмъ ся до свого кошара и спомагаймо самі себе а чужі най ся самі ратують. Коли всѣ пôдемо за однымъ голосомъ, коли всѣ злучимо ся въ едно и буде любовь межи нами, то певно нашь „Сôюзъ“ ще не такъ взросне и змôцнѣе якъ до сего часу, на пожитокъ нашь, нашихъ вдôвъ и сиротъ и на славу американьскои Руси.

Петро Шевчикъ, предсѣдатель Братства,

Выказъ жертвъ
на „НАРОДНЫЙ ФОНДЪ“ и на „РУСКУ БУРСУ“.

1) П. Алексей Шаршонь $25.00.

2) Providence, R. I. Зложили: по 2.50 дол. Иванъ Преґонъ; по 1.50 дол.: Тим. Лебедь; по 75 цнт.: Ив. Глива; по 50 цнт.: Мих. Андрицъ, Ник. Стельмахъ, Антонія Жукъ, Єлена Олесневичь, Порф. Мохнацкій; по 25 цнт.: Ив. Цяцко, Мих. Борисъ, Андрѣй Бѣгайло, Марія Малинякъ — разомъ 8.00 дол.

3) Elmira Heights, N. Y. При посвяченю пасокъ 1.92 дол.; зъ розпродажи портретôвъ 1.05 дол.; зъ punch tickets 50 цнт.; за портреты о. Бончевского 20 цнт., за марки, Н. Ф. 2.30 — разомъ 5.97 дол.

4. Priceburg, Pa. На хрестинахъ у Гната Фалата зложили на руки Андрѣя Гальчака и Стефана Сисака, по 25 цнт.: Анд. Ґузелякъ, Михайло Турко, Гнатъ Ґузелякъ; по 15 цнт.: Мих. Опришка, Стеф. Сисакъ; по 10 цнт.: Матѣй Морохъ, Ив. Дрôбнякъ, Афтанъ Панько, Гн. Фалатъ, Дм. Фалатъ; по 5 цнт.: Сем. Ґузелякъ, Осифъ Ткачь, Ив. Ґуманъ, Гав. Дзвôнчакъ, Иль. Фалатъ, Ст. Турокъ, Гн. Сисакъ — разомъ 1.90 дол.

5) Yonkers, N. Y. Анна Спякъ на хрестинахъ у Василя Павчака 1.20 дол.

о. Павло Тимкевичъ.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Театральна ч. 1, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба все-да зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Листъ изъ Старого краю

Австрійський парлямент

[р]адив до половини мая, полагоджуючи всякі „державні конечности“, а відтак розійшов ся на кільканацять днів, аби дати час до наради деяким краевим соймам і зійде ся знов у першій половинї червня. Президент міністрів Ґавч думав, що в чеськім соймі прийде підчас нарад до якоїсь згоди межи Чехами і Німцями і тоді й парлямент стане ся на довший час здібним до праці, але мінїстерська рахуба не дописала, бо до сподїваної згоди не дійшло і парлямент знов мусить животіти з дня на день, полагоджуючи далї „державні конечности“, доки не зірветь ся знов яка обструкція.

Руські посли заховували ся підчас дотеперішньої сесії, працюючи головно по комісіях, і не виволікали на верх гріхів польської шляхти у правлїню Галичиною перед цілим парляментом у такій мірі, як давнійше. Загалом, коли иньші партії в парляменті заховують ся острійше, тоді і руські посли у спілцї з ними набирають більше відваги; коли-ж у парляменті трохи притихне, то руські посли боять ся самі „компромітувати ся“ остріймими виступами і стають так само поважними, як посли пануючих у Австрії націй. Иньша річ, що з тої поважности нема ніякої користи, бо коли голий не беть ся чого силою, то поважність певне йому нічого не дасть... Парлямент, як бачимо, мае на руських послів деморалїзуючий вплив, бо вони, хотячи у послів пануючих націй і у правительства уходити за „поважних і розважних політиків“, не виступають так остро, як повинні би відповідно до важкого, просто розпучливого й безвихідного положеня руського народу.

Що-ж до самого парляменту, то для руського народу і для всїх поневолених у теперішнім устрою богато лїпше, що він нездібний до ніякої законодатної праці і тільки животіе ухвалюванем „державних конечностий“, бо ухвали парляменту у його теперішнім складі вийшли би лиш на шкоду всїх поневолених, отже й на шкоду руського народу.

На Угорщинї

клопоти правительства і корони все збільшають ся. З'единена угорська опозиція, яка побідила при виборах правительственну партію і мае тепер більшість в угорськім соймі, пре до таких реформ, які довели би до розділу між Австрією й Угорщиною, а чуючи за собою силу, не хоче анї трохи відступити від свого. Корона знов не хоче на всї домаганя угорської опозиции згодити ся, особливо-ж не хоче пристати на мадярську коменду в угорськім війську. І так „угорська кріза“ все ще не полагоджена. Правительство становить усе ще мінїстерство Тіси, але сойм поступае собі, не оглядаючи ся на правительство.

Тепер носять ся слухи, що правительство хоче собі порадити розвязанем сойму, але сойм зі свого боку мае застерегти ся против того насильства правительства тим способом, що поставить і ухвалить у соймі внесене, що в теперішнім станї ex lex відрочене чи розвязане сойму було би актом неконституційним.

Одним словом, коли корона не уступить по добру, то в Угорщині готово прийти до великих подій, навіть до революції, а тодї питане, чи династія Габсбурґів не втратила би Угорщини зовсім. Тоді також мусїло би прийти до змін і в Австрії.

З буковинської політики.

Як звісно більшість у буковинськім соймі одержав після послїдних соймових виборів „Вільнодумний Союз“, зложений із демократичних румунських, руських, німецьких і жидівських послів. Більшість із „Вільнодумного Союза“ ухвалила на послїдній соймовій сесії кілька досить добрих законів (закон про підвисшене платні народним учителям, про виборчу ординацію до сойму і т. д.), а тепер мала далї вести свою реформаторську дїяльність на Буковині.

Тепер, після відроченя австрійського парляменту, між иньшими соймами і буковинський сойм зійшов ся на нову сесію, а на першім місци нарад стояла справа заложеня буковинського краевого банку. І власне ся справа довела до розбитя „Вільнодумного Союза“. Давнійше була в „Вільнодумнім Союзї“ умова, що президента банку буде вибирати сойм що 6 лїт і першим президентом мае стати румуньский демократичний посол др. Лупу. Але тепер Румуни зажадали, аби др. Лупу був вибраний досмертним директором банку, а коли Русини, Нїмцї і Жиди не хотїли на се пристати, Румуни виступили з „Вільнодумного Союза“, в якім наслїдком того лишило ся тільки 11 послів (6 Русинів і 5 Нїмців та Жидів).

Яке значінє для дальшої буковинської політики буде мати те розбите „Вільнодумного Союза“, на разї годї сказати. Але в кождім разї характеристична річ, що посли, — тай ще до того такі, що називають себе вільнодумними, демократичними, поступовими, — готові зрадити своїх товаришів і спільну проґраму тільки за те, що ті товариші одному з них не хотять ухвалити доброї сталої посади. Правда, дехто скаже, що то в інтересї румунського народу, аби президентом буковинського краевого банку був Румун, але як би навіть і так було, — хоч по правдї користь з того для народу не дуже велика! — то що то знов за вільнодумні, поступові і демократичні посли, які хотять панувати над иньшими краевими народностями?!

Сильні сьвіта сего єднають ся!

Російське правительство дало в найновійших часах деякі навіть дуже важні полекші і права Полякам у „девятьох західних ґуберніях“, т. є. на Литві, Волинї, Поділю й Україні, як пр. право набувати ґрунта від Поляків і т. д. У тих „девятьох ґуберніях живе то литовська то українська народність, а Поляки — то майже самі дідичі. Отже цікаво знати, які то причини спонукали російське правительство попустити польським дідичам. Причини ті викладає обширно урядовий комунікат, у якім між иньшим читаемо:

„Тепер російське правительство не мае причини думати про оборону своеї теріторії, якій грозило польське повстане. За те теперішний суспільний лад мае иньшого ворога: пропаґанду шкідливих теорій, що змагають до суспільного зрівнаня осіб усїх станів і до крайної демократизації. А польські дідичі як хлїбороби належать до найконсервативнїйших елементів, готових до оборони теперішнього ладу. Длятого було конче треба усунути причини, які підтримували їх невдоволене і незгоду з Росіянами. Сею дорогою Поляки будуть постепенно втягані до спільної працї на пожиток Росії.“

Значить, російське правительство дало тому полекші польським дідичам, аби втягнути їх до боротьби против змагань революціонерів, переміните теперішну тюрму народів, якою є тепер Росія, на вільну країну. Чи се вратуе одних і других гнобителїв і визискувачів від народнього гнїву, можна сумнївати ся...

Холмська Русь

стала тепер предметом, про який пишуть і пишуть усї руські, польські і російські ґатети. До 70 их років 19 ого столїтя Русини в Холмщинї були греко-католиками а тодї російський уряд насильно навернув їх на православіе. Від того часу почали опікувати ся переслїдуваними „унїтами“ польські католицькі сьвященики, а тепер, коли російський уряд видав толерацїйний указ, який позваляе холмським Русинам переходити на віру батьків, польські католицькі сьвященики перетягають їх на римо-католицизм, просто заборонюючи переходити на унію, а рівночасно і польщать їх. І так, як бачимо, насильне навертане на православіе вийшло тепер на користь Полякам.

З тої причини руські ґазети виступили против польонїзації холмських Русинів, польські ґазети, як звичайно стоять на тім, що Польща, Литва і Русь, се польська трійця, а в кінцї про польсько-руський спір із сеї нагоди заговорили й російські ґазети.

Та поки ґазети пишуть, холмські Русини найборше таки з католицизмом і спольонізують ся.

Загалом, тепер Росія робить уступки майже одним тільки Полякам, очевидно тому, бо Поляки найбільше бунтували ся і найбільше кричали про свої кривди. Українцї були найпокірнїйші і тому нїчого не дістають...

Із польсько-шляхотського болота в Галичинї.

Викрило ся, що товмацький староста Свобода, стояв у порозуміню з асентерунковими обманцями. Чи буде йому що за те, побачимо.

. Презесом польсько-шляхотського центрального виборчого комітету, званого загально „комітетом для виборчих розбоїв, вибрано звісного Русиноїда дідича Тадеуша Цїньского, „хлопського“ посла з Заліщицького повіту.

29. мая 1905. М. Л.

Майнеры при твердôмъ углю скоро організують ся.

Даютъ добрый примѣръ майнерамъ въ другихъ околицяхъ.

161.000 робôтниковъ, що працюють при твердôмъ углю організують ся скоро, вступають до юніи, платять свои довги и т. д. а все тому, бо зближае ся Марець 1906 року, коли скôнчить ся теперѣшна умова мѣжь компаністами а майнерами. Они знають, що коли компаністы побачать що майнеры добре зъорґанізованй а въ касахъ мають грошѣ, то будуть инакше зъ ними говорити якъ колибъ видѣли, що люде не держать ся купы, юнія слабне а въ касѣ бракъ гроша. Пôсля всеи правдоподôбности если майнеры будуть дальше організуватись такъ якъ доси, то компаністы зôйдуть ся зъ урядниками юніи и безъ всякого клопоту зроблять зъ ними умову що до часу працѣ и заплаты также на дальше.

Нема нѣчого гôршого якъ бракъ згоды мѣжь робôтниками. Оденъ хоче того, другій того, оденъ сюда тягне, другій туда. Такъ дѣе ся всегда тамъ де робôтники не належать до одной спôльной орґанізаціи, до юніи, и розумѣе ся, що компаністы лишь смѣють ся зъ такихъ робôтниковъ а вмѣсто пôдвыспити имъ платню стягають еѣ де лишь можуть, а ты робôтнику сли не хочешь працювати за менчу платню, можешь собѣ ити куды тебе очи понесуть.

Якъ сказано, въ кождôмъ дистриктѣ твердого угля майнеры організують ся, намовляють однй другихъ вступати до юніи, уряджують мітинги и т. п. Чимскорше кождый майнеръ буде въ юніи тимъ лѣпше.

Не треба мабуть и говорити, що побôчь другихъ майнерôвъ, нашй рускй майнеры также дуже скоро організують ся, а навѣть випереджують другй народности. Хочь нашй майнеры прийшли зъ краю вôдъ плуга, бо по найбôльшôй части зъ сѣлъ, и про робôтничй юніи не чували, то однакъ тутъ въ Америцѣ скоро пôзнали корысти зъ належаня до юніи и немало причинились до того, що майнерскй страйки зôстали выгранй. 1902 року черезъ 6 мѣсяцѣвъ не робили, а однакъ поставили на своимъ, показали що може єднôсть та солідарнôсть и выграли страйкъ.

Те саме сподѣемось буде зъ нашими рускими майнерами и теперь. И теперь они станутъ всѣ до юніи якъ оденъ мужь, черезъ що змусять компаністôвъ дати имъ безъ страйку те чого они жадають.

Якъ вже сказано, майнеры вôдъ твердого угля дають дуже добрый примѣръ майнерамъ другихъ околиць, та взагалѣ всѣмъ робôтникамъ. Они учать ихъ, що менчій день робучій и лѣпшу платню можна осягнути при помочи юніи. Учать, що найлѣпшій часъ приготовлятись до борбы завчасу, тодѣ коли ще панує спокôй. Они учать и те, що если робôтники не хочуть мати страйкôвъ то мусять всѣ належати до юніи, иншими словами, мусять бути сильно зъорґанізованй.

Робôтники усѣхъ заводôвъ а особливо майнеры зъ другихъ околиць повиннй сейчасъ слѣдувати за примѣромъ майнерôвъ вôдъ твердого угля, если хотять въ 1906 роцѣ полѣпшити свое положене, дôстати пôдвысшене платнѣ. Они мусять дати разъ компаністамъ зрозумѣти, що робôтники се не бездушна маса, але громада свѣдомыхъ и дбаючихъ о свое добро людей, якихъ справедливй домаганя не можь собѣ легковажити або нехтувати.

Мирнй переговоры.

Вашінґтонъ 12-го червня. Російске правительство повѣдомило нынѣ правительство Злученыхъ Державъ, що предложене Рузвелта, увôйти зъ Япономъ въ мирнй переговоры, зôстало розважене и приняте. Сю важну заяву передавъ президентови Рузвелтови устно ґрафъ Касіні, російскій амбасадоръ въ Вашінґтонѣ. Правительство японьске вôдповѣло письменно на предложене Рузвелта.

Про вôдвѣдины російского амбасадора въ Бѣлôй Палатѣ сказано урядово: Амбасадоръ Касінні говоривъ въ Бѣлôй Палатѣ, щобы повѣдомити Рузвелта, що Росія приняла його предложене и щобы донести ему, що Росія именує повномочникôвъ своихъ, котрй зъ подôбными повномочниками Япону будуть переправляти въ справѣ мира. Що до мѣста, де зôйдуть ся тй повномочники, еще порозумѣють ся.

Вечеромъ бувъ знова ґрафъ Кассіні въ Бѣлôй Палатѣ. Що вôнъ тамъ говоривъ, не знати.

Росія и Японъ мають предложити мѣсце, де зôйдуть ся ихъ повномочники. Японьскій амбасадоръ Такагіра сказавъ Рузвелтови, що Японъ бажає щобъ тй переговоры вôдбули ся въ Чіфу въ Китаю, де въ роцѣ 1862 прийшло до угоды мѣжь Францією а Анґлією.

Ґрафъ Кассіні повѣдомивъ президента, що бажанемъ Росіє є, щобы тй переговоры вôдбули ся въ Парижи у Франціи, позаякъ въ тôмъ мѣстѣ заключено вже много мирôвъ, а такъ Злученй Державы якъ и Ишпанія заключили тамъ миръ.

Рузвелтъ повѣдомивъ Японію про бажане Росіи, а Росію, про бажане Япону.

Такъ Росія, якъ и Японія именують по двохъ повномочникôвъ, а японьскій амбасадоръ повѣдомивъ Рузвелта, що маркізъ Іто буде одным зъ повномочникôвъ Япону. Амбасадоръ Кассіні донесъ Рузвелтови, що Нелідовъ, російскій амбасадоръ въ Парижи, буде одным зъ повномочникôвъ Росіи, другій повномочникъ въ короткôмъ часѣ буде именованый.

Петербургъ 12. Офіціяльну вôдповѣдь на ноту Рузвелта давъ нынѣ пополудни міністеръ справъ заграничныхъ ґрафъ Ламсдорфъ американьскому амбасадорови Маерови. Російскй повномочники будуть мали право приняти услôвя японьскй и дати вôдповѣдь російского правительства. Здаєть ся, що прий-

не до часового застановленя военныхъ крокôвъ, поки Росія не рѣшить, що може приступити до заключеня мира.

Петербургъ 12. Міністеръ заграничныхъ справъ Лямсдорфъ, повѣдомивъ первородні державы, що нарады повномочникôвъ будуть мати на цѣли, означити, чи можливый е миръ чи нѣ. Вѣсть, що президентъ міністрôвъ Вітте, въ справахъ державныхъ выѣзджае за границю, е дуже великои ваги. Подорожь та е звязана зъ мирными переговорами. Деякі подають, що Вітте поѣде до Берлина и тамъ буде мавъ нараду зъ князьомъ Арушіґава, котрый заступавъ японьского цѣсаря на весѣлю нѣмецкого престоло-наслѣдника. Безъ сумнѣву Вітте е однымъ зъ найздôбнѣйшихъ россійскихъ дипльоматôвъ до заключеня мирныхъ переговорôвъ зъ Япономъ, однакъ на царскôмъ дворѣ мае вôнъ много ворогôвъ, котрі старають ся вплынути на царя, щобы Віттого не именувати повномочникомъ Росіи. Вітте знае дуже добре всхôдні вôдносины, и ще яко міністеръ скарбу вôнъ протививъ ся именованю Алексіева віцекоролемъ Сходу, черезъ що мусѣвъ уступити зô своего становища. Въ роцѣ 1903 пôдчасъ подорожи до Порту Артура, запросили Японцѣ Віттого до себе, и тамъ вôнъ мавъ конференцію зъ маркизомъ Іто про ситуацію на Сходѣ.

Японьске правительство дуже радо приняло-бы вѣдомôсть про именоване Віттого россійскимъ повномочникомъ, бо мало-бы до дѣла зъ чоловѣкомъ, котрый знаменито знае схôдні вôдносины. Вітте высказавъ ся при однôй способности, що росийско - японьска война закôнчить ся не лишь миромъ, а навить союзомъ.

Доносять зъ Петербурга, що прокуроръ Святѣйшого Синода Победоносцевъ, вже на стôлько прийшовъ до здоровля, що може теперь выѣхати за границю и тамъ пôддати ся систематичнôй лѣкарской курации.

Парижъ 12. Задивляють ся тутъ дуже недовѣрчиво, щобы Росія справдѣ заключила миръ зъ Япономъ. Російске правительство тримае ся еще въ резервѣ, а военна партія мае великій вплывъ на него. Вплывовй Росіяне, котрі творять военну партію, всѣма силами стремлять до того, щобы не допустити до заключенія мира. Ту военну партію пôдкрѣпила заява Ліневича и другихъ ґенераловъ зъ поля войны, котрі заявили ся проти закôнченя войны. Однакъ замѣры Рузвелта попирае весь цівілізованый свѣтъ, и они певно принесуть гарный успѣхъ.

Вашінґтонъ 13. Російскй и японьскй повномочники вôйдуть ся найправдоподôбнѣйше въ Женевѣ або въ Гадзѣ. Жаданю Япону, щобъ тй нарады вôдбули ся въ Чіфу, спротивила ся Росія, такъ само якъ Японъ спротививъ тому, щобы нарады вôдбули ся въ Парижи. Деякі обставины промавляють за тымъ, щобы тй нарады вôдбули ся въ Вашінґтонѣ.

Петербургъ 13. Ожидають тутъ зъ Вашінґтону вѣсти, де вôдбуде ся нарада повномочникôвъ. Президентъ Рузвелтъ нараджуе ся въ тôй справѣ зъ російскимъ и японьскимъ амбасадоромъ. Кружить поголоска досыть правдоподôбна, що зъѣздъ повномочникôвъ вôдбуде ся въ Злученыхъ Державахъ, въ Вашінґтонѣ.

Парижъ 13 го. Доносять тутъ зъ Петербурга, що царь скликавъ надзвычайну военну нараду, на котрôй мало ся порѣшити, чи вести вôйну дальше, чи приступити до мира. Великій князь Михайло, ґенералы Сахаровъ, Ґріпенберґъ и Лобко, були за дальшимъ веденемъ войны. За заключенемъ мира були великй князѣ: Володимиръ, Алексій и Александеръ Михайловичъ, а также міністеръ маринарки адміралъ Авелянъ. Царь зъ початку хитавъ ся, въ кôнци рѣшивъ ся приняти предложене Рузвелта зъ тымъ застереженемъ, що оно не потягне за собою жадныхъ зôбовязань въ напрямѣ остаточного заключеня мира.

Петербургъ 14. Професоръ Міґулінъ зъ харковского университету, знаменитый російскій економістъ, каже, що Росія пôдъ теперѣшню вôйну такъ е вычерпана, що не була-бы въ можности безъ внутрѣшнои кризы заплатити Японцямъ военне вôдшкодоване. Росія теперь вже платить рôчно 200.000.000 рублѣвъ яко раты вôдъ затягненыхъ на военнй кошта пожичокъ. Єслибы теперь прийшло платити военне вôдшкодоване въ сумѣ одного або двохъ міліярдôвъ рублѣвъ, тогдѣ рôчно мусѣла-бы платити 75—150 міліонôвъ рублѣвъ на сплату того довгу. Професоръ Міґулінъ радить отже, що Росія нѣякъ не повинна згодити ся на звернене военныхъ коштôвъ.

Вашінґтонъ 14. Мирні переговоры йдуть о стôлько на передъ, що теперь нараджають ся въ Вашінґтонѣ надъ мѣсцемъ, де мають зъѣхати ся повномочники. Пôдъ розвагу суть взяті три мѣста: Гаґа, Женева и Вашінґтонъ.

Токіо 14. Предложене Росіи, щобы нарады вôдбували ся въ Парижи, Японцѣ рѣшучо вôдкинули, по тôй причинѣ, що Франція е союзничка Росіи и що Парижъ за далеко вôддаленый вôдъ Япону. Вырине гадка, щобы вызначити мѣсто недалеко поля войны.

Петербургъ 14. Російскй часописи пишуть, що Росія принимаючи предложене Рузвелта, тымъ еще не бере на себе жадныхъ зъобовязань. Росія мимо многихъ стратъ, е одною зъ перворядныхъ державъ свѣта, вôйну еще може вести довгй часы, а миръ зъ Япономъ заключить лишь тогдѣ, коли домаганя Япону будуть умѣркованй.

Пекінґъ 14. Деякі державы дуже недовѣрчиво задивляють ся на тй переговоры, котрымъ давъ почтокъ Рузвелтъ. Знають те и Японцѣ, що Росія зовсѣмъ не щиро приступае до переговорôвъ, тому то видно на поли войны великй рухъ.

Маршалокъ Ояма окружае Росіянъ зô всѣхъ боковъ, готовить ся до битвы, и хоче завдати Росіянамъ послѣдный а найболѣснѣйшій ударъ и въ сей способъ приневолити ихъ до мира, котрого Японцѣ вже вôдъ давна бажають.

Вашінґтонъ 15. Остаточно порѣшено, що мѣсцемъ нарадъ японьскихъ и російскихъ повномочникôвъ буде мѣсто Вашінґтонъ въ Злученыхъ Державахъ.

Найбôльшою журбою для російского правительства е те, що Японія може зажадати звороту великихъ военныхъ коштôвъ, и се може бути также причиною, що Росія може зôрвати всякй переговоры мирні и буде дальше вести вôйну.

Президентъ Рузвелтъ довшій часъ конферувавъ зъ японьскимъ посломъ Такагірою и представлявъ йому, що Японія не повинна ставити Росіи великихъ вымогъ, що заплату коштôвъ военныхъ повинна зажадати лише частину.

Що до застановленя военныхъ крокôвъ, на часъ переговорôвъ, то справу ту порѣшить ся ажь тогдѣ, коли повномочники зъѣдуть ся вже въ Вашінґтонѣ.

Зъ початку була гадка, щобы обѣ державы именовали по двохъ повномочникôвъ, теперь здаесь буде ихъ по трохъ. Маркізъ Іто буде именованый шефомъ японьскои комісіи. До російскои комісіи мае належати также ґен. Куропаткинъ.

Російскй часописи чимразъ острѣйше домагають ся скликаня народныхъ зборôвъ, нехай народъ рѣшить, чи вôйну вести дальше чи нѣ. Держава нѣчого не зробить проти волѣ народа.

Також домагають ся, щобы публично оголосити, що стало ся зъ грôшми, котрі жертвувавъ народъ на фльоту военну. Якъ звѣсно гропѣ тй покрали высокй російскй урядники, а межь ними також и декотрй зъ царскои родины.

Убитый Калеевомъ великій князь Сергій мавъ бути першимъ помѣжь тыми, що крали добровôльні жертвы призначені на военнй цѣли.

Петербургъ 12 червня. Зъ початкомъ вересня мае увôйти въ Росіи въ житє парляментъ. Якъ доси довѣдано ся, царь одобривъ предложене парляментарнои комісіи, и парляментъ російскій буде складати ся зъ двохъ палатъ, палаты панôвъ и зъ палаты пословъ. Парляментъ сей буде мавъ власть укладати законы, радити ся надъ бажанями и интерпелювати міністрôвъ, однакъ остаточнй рѣшеня позôстануть ся въ рукахъ царя. Въ лѣтѣ вôдбудуть ся выборы.

Петербургъ 13. Комісія Булігина вже выготовила пляны заступникôвъ народа, еще мае одобрити тй пляны комітетъ міністрôвъ и царь.

Варшава 13. Въ мѣстѣ Брестъ литовскій, резервѣсты, котрі мали йти на поле войны, попили ся передъ своимъ выѣздомъ, а вôдтакъ кинули ся на жидôвъ и двайцять зъ нихъ убили, а многихъ зъ нихъ покалѣчили. Въ мѣстѣ оголошено станъ облоги.

Варшавскй робôтники мають приступити до ґенерального страйку. Войско дôстало приказъ стрѣляти до збѣговищь народа.

Петербургъ 14. Полиція перешукала всѣ домы, що находять ся въ петергофскôмъ дистриктѣ, чи нема тамъ людей пôдозрѣлыхъ. Дѣє ся те тому, бо на лѣто мае переѣхати царь зъ родиною до Петергофу. Часъ, коли царь буде переѣзджати е захованый въ великôй тайнѣ.

Токіо 12. Маршалокъ Ояма доносить, що на дорозѣ Кавґінґъ, недалеко монгольскои границѣ, японьска кавалерія посунула ся на передъ. Російскй вôйска, котрі находили ся въ пôвнôчнôй части Кореѣ, вôдъ 30-го мая разъ по разъ цофають ся на пôвнôчь.

Лондонъ 14. Пôдчасъ коли цѣлый свѣтъ говорить о можливости скорого заключеня мира, операціи военні въ Манджуріи скорымъ крокомъ посувають ся напередъ. Всьо вказуе на велику битву, котра може кождои хвилѣ розвинути ся. Японцѣ заходять Росіянъ широкимъ лукомъ зъ заду и грозять окружити ихъ. Ґен. Ліневичъ стягае свои головнй силы до Кіріна. Справдѣ Росіяне поволи заповняли свои страты пôдъ Мукденомъ свѣжимъ вôйскомъ, однакъ армія ихъ не выносить теперь бôльше, якъ 350.000. Свѣжй вôйска, котрі суть теперь въ дорозѣ на поле войны, прийдуть мабуть за пôзно, бо битва кождои хвилѣ може вывязати ся.

Прорѣзъ Ґуншу 14. Японцѣ вôдперли передну сторожу російску поза рѣку Каоче и заняли узгôря, що лежать на пôвнôчь вôдъ рѣки.

Маршалокъ Ояма е приготованый до зачѣпнои тактики.

Секретарь китайскои амбасады въ Петербурзѣ сказавъ, що Росія повинна чимъ скорше заключити миръ, позаякъ еѣ армія е зô всѣхъ боковъ окружена, и теперь грозить еѣ далеко бôльше пораженє якъ въ попереднй.

Берлинъ 14. Російске міністерство войны звернуло ся до нѣмецкихъ фабрикъ патронôвъ о подане оферты на 200 міліонôвъ патронôвъ, котрі мають коштувати 2 міліоны рублѣвъ. Однакъ фабрики нѣмецкй не приняли того замовленя, позаякъ суть перетяжені роботами для другихъ державъ. Нѣколи еще не цвила въ Нѣмеччинѣ на таку велику скалю фабрикація оружія і амуниціи. Загаломъ працюе теперь въ Нѣмеччинѣ бôльше якъ 125 тысячь робôтникôвъ по фабрикахъ оружія и амуниціи.

Вашінґтонъ 15. Комісія повномочникôвъ Япону и Росіи не зôйде ся скорше якъ въ мѣсяцю вересню въ Вашінґтонѣ.

Російскій амбасадоръ въ Парижи Нелідовъ буде однымъ зъ повномочникôвъ. Правдоподôбно ґрафъ Лямсдорфъ, міністеръ внутрѣшнихъ справъ буде також належати до російскои комісіи.

Франція, Злученй Державы и Нѣмеччина стараютъ ся вплынути на Японію, щобы она не ставила Росіи великихъ вымогъ и щобы тымъ способомъ не перешкодила заключеню мира. Чи се буде мати якій такій успѣхъ, не знати, але ходить чутка, що Японія зажадае біліонъ доларôвъ военного вôдшкодованя.

Петербургъ 16. Царь принявъ резиґнацію свого вуйка, великого князя Алексія, яко команданта фльоты. Такъ само міністеръ маринарки адміралъ Авелянъ внѣсъ резиґнацію, и она зôстала принята. Резиґнаціи тй зробили велике вражѣне въ Росіи.

Токіо 16. Японія дуже не довѣряе, щобы Росія щиро приступала до заключеня мира.

Надôсланє.

„Квѣточки" засѣяні о. Обушкевичомъ въ часѣ его славнои гостины въ нашôй парафіи.

Що мудрый за рôкъ збудуе,
То дуракъ за годину зруйнуе.

Такъ мои няньо приповѣдали небôщикъ та правда то истина, вера Боже гей! Була наша Jersey City славна, що нашй людкове думали, що ужь нѣтъ славнѣйшои, та такъ и менѣ здавалось. Було вшитко въ згодѣ межи людьми, жадной колотнѣ не було. Причекалисьмо ся церковцѣ прекрасной, малисьмо галю свою на мітинґи и малисьмо школу для нашихъ дѣтей; хоръ такъ прекрасно спѣвавъ у церкві, що лемъ чувемъ такого спѣву в краю на Угорщинѣ въ мѣстѣ Пряшовѣ, но еще не бувъ рôвный нашому. Та всему тому була голова нашъ отець Пôдгорецкій. Они працювали безъ настанку а молодѣжь горнула ся до нихъ и слухала якъ своего вôтця. Не було анѣ одной недѣлѣ, щобы не напоминали нашихъ людей до Союза, до братства св. Петра и Павла, до сестрицтва св. Ольги, и люде по правдѣ вшитки тримали ся. Бувало убирали деревце на Рôздво для дѣтей. Ой якажь то була утѣха, якъ дѣточки вôдограли „Нôчь Вифлеемску"; народъ не мôгъ ся помѣстити въ гали и начудовати, якъ то маленькй дѣти прекрасно попреберані, чудово показовали и спѣвали якъ у театрѣ.

А днесь що ся стало зъ нашои славнои Джерзі Сіті? Глухо, нѣмо якъ на цминтари... Нашй отець Пôдгорецкій захворѣли тяжко и выѣхали на контры, а старый няньо Обушкевичь якъ ся дознавъ та нужь до насъ въ гостину, на кермешь. Ой кермешовали они у насъ, нехай имъ Господь заплатить зъ высокого неба. Анѣ про себе ничого не прикермешовали ани про насъ. Днеска процесы по кортахъ, бійки проклятя, плачь — и то вшитко.

О. Обушкевичь собѣ ся рихтували, що ся розґаздують на нашôй парафіи и ужь мали ласку у бискупа латиньского, ажь тутъ достали патерногоса, бо бискупъ переконавъ ся прутко що старый лишка наваривъ.

Отъ у насъ есть братство св. Петра и Павла. Було колись славне и богате, навить подарувало на нашу церковь 1500 дол. Були добрй урядници, а теперь пôдчасъ кермешу Обушкевича якъ зараза на статокъ. Народъ ся збуривъ, по[illegible]бирали такихъ урядникôвъ, що ганьба повѣсти свѣтови якъ они урядують. Дня 10 Юнія бувъ братскій мітинґъ и оденъ братъ прийшовъ изъ корчмы и проповѣдавъ якъ премудрый Соломонъ, а братя собѣ тое такъ взяли до свого серця и до головы, що почали собѣ подавати братскй руки, але на чуприну оденъ другому и такъ совокупно и по приятельски торжественно водились по гали, що другй братя почали втѣкати до дверей. Ну але на тôмъ еще не закôнчилось. Коли оденъ чесный Русинъ платив податокъ мѣсячный, то жадали у нього бôльше якъ ся належало. Коли той сперечавъ ся и не хотѣвъ заплатити, тогды заступця предсѣдателя и оденъ що выбраный до порядку галѣ, прискочили якъ лютй звѣрѣ, зъимили за горло и кулаками повалили на флоръ и тамъ немилосердно копали. Отъ якй у насъ предсѣдателѣ и до порядку галѣ суть выбраний. Отъ якій у нашôмъ братствѣ платять бенефіты.

Се суть квѣтки о. Обушкевича засіяні пôдчасъ кермешу въ нашôй парафіи, то при оказіи шлю оденъ квѣточокъ до васъ отче Обушкевичь. Нюхайте и запнѣть собѣ за ковнѣрь вашои капоты. То есть ваша праця — въ гостинѣ.

Лемко зъ Ждынѣ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель } КОНСТ. КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь } С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ } АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, Md

Заст. касіера ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радни:

А. Валевскій...............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій...............Trauger, Pa.
К. Кобанъ...............Olyphant, Pa.
Ал. Сорока...............Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ.........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько...............Jessup, Pa.
Ив. Посипанко............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій...............Eleanor, Pa.

Контрольна комисія:

О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.......McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь...............Mt. Carmel, Pa.

Головный організаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій Box 543, South Fork, Pa

Вôдозва.

До всѣхъ головныхъ Урядниковъ и Выдѣловыхъ Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Дня 26 и 27 Юнія б. р. вôдбуде ся рôчна Конвенція Урядниковъ и Выдѣловыхъ Р. Нар. Союза въ McKeesport, Pa. въ церковнôй гали, на котру упрашаемо всѣхъ головныхъ урядниковъ и выдѣловыхъ. Котрый зъ ПП. Урядниковъ або Выдѣловыхъ не мôгъ бы прибути, нехай дасть про се знати до головного предсѣдателя.

Програма:

1) Дня 26 го о годинѣ 8. рано Служба Божа и парастасъ за усопшихъ членôвъ.
2) О год. 10 ôй точно отворене Конвенціи.
3) Прочитане протоколу зъ послѣдноi головнои Конвенціи.
4) Справоздане предсѣдателя.
5) Справоздане секретаря.
6) Справоздане касіера.
7) Справоздане контрольнои комисіи.
8) Внесеня и ухвалы.
9) Замкнене Конвенціи.

До дієтъ мають право тôлько всѣ урядники, контрольна комисія и выдѣловй.

За выдѣлъ:

К. Кирчôвъ, предс.
С. Ядловскій, секр.
Ал. Шаршонь, касіеръ.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленькe братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшій поясненя и пришле потрêбнй рѣчи.

Ч. 576. КВІТЪ $300.00

на триста доларôвъ, котрй п. Миколай Костецкій отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Ксени зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Yonkers. N. Y., May 23, 1905.

Миколай Костецкій.

Свѣдки { о. Тимкевичь, Ст. Костецкій,

О. Вариха, предсѣдатель.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ВАЖНЕ!

Братя Русины въ Monessen, Pa. и околици, даємо вамъ до загальнои вѣдомости, що братство св. Йоана Крестителя въ Monessen, Pa., вôд. Р. Н. С. 62, буде принимати въ мѣсяцю Юнію и Юлію новыхъ членôвъ безъ вступного. Отже, дорогй братя Русины, не тратьте доброи способности, але приступайте до братства, бо маєте добру нагоду и такъ само и до Р. Н. Союза, у котрôмъ забезпечите себе и свои родины.

Даниїлъ Федорчакъ, секретарь.

БРАТСТВО

усп. Пр. Дѣвы Маріи въ Кросъ Форкъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. Союза 88, буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Червню за половину вступного до Братства а до Союза пôсля статутôвъ. Запрашаємо всѣхъ Русинôвъ на Кроссъ Форкъ, котрй еще не належите до Братства и Р. Н. Союза, щобысьте вступали до Братства и Р. Н. Союза, бо незнаєте, що васъ чекає смерть чи калѣцтво.

Стефанъ Кѣнь,
секретарь Братства и Р. Н. С.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

братства св. О. Николая, вôддѣлъ Р. Н. Союза 37, въ Chisholm, Minn., вôдбуде ся въ домѣ п. Лукача Фесника дня 24 Юнія, 1905. На тôмъ мітинґу вôдбуде ся рôчный обрахунокъ братскои касы, будемо выбирати новый урядъ, ухвалювати новй справы и принимати новыхъ членôвъ безъ вступного. Просимо, щобы кождый членъ братства не тôлько самъ прийшовъ на сей мітинґъ, але еще щобы кождый припровадивъ зô собою бодай одного свого приятеля, що еще не належить до братства. Коли буде бôльше членôвъ въ нашôмъ братствѣ то будемо могли старати ся о свою церковь и свого священика, а такъ якь теперь коли мы не зъорганізованй, не тримаємо ся разомъ, то навить на великодну сповѣдь не можемо священика дôстати. Тому приступайте братя Русины до насъ, горнѣть ся до купы, нехай не буде анѣ одного мѣжь нами хто не належавъ бы до нашого братства.

Федоръ Смôльницкій.

ЧИТАЙТЕ, БО ВАЖНЕ!

Братство сьв. Володимира в Ню Йорку, відділ 108 Р. Н. С., буде принимати нових членів через два місяці без вступного в Юнію і Юлію, а до Союза за вступним. — Дорогі братя, Русини нюйорскі, котрі еще не належите то вступайте до нашого братства і до Союза поки еще час, бо ніхто не знає, що кого чекає. Братя не тратьте доброї способности і вступайте до нашого братства; платня невелика, бо лише 35 центів місячно, за то дістає кождый член в разі слабости 5 долярів тижднево запомоги і доктора. — Мітинґи відбувають ся кождого місяця перед першим в суботу на 5-ій улиці, ч. 414. Тож сьміло братя вперед, бо в єдности сила.

За Уряд Братства:
Михайло Нижникевич, предс.,
Йосафат Сусідка, секретар,
Антін Шеремета, касієр.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Братство св. О. Николая, вôдд. 104 Р. Н. Союза, въ Perth Amboy, N. J. буде отримувати пôврôчный мітинґъ дня 9-го Юлія, 1905, на Каролайнъ стрітъ въ гали п. Осифа Феціцы. На тôй мітинґъ кождый членъ має ся появити о год. 2-ôй пополудни. Котрый членъ не прийде, заплатить кары 50 центôвъ, а урядникъ 1 доляра. Также взыває ся контрольну комісію, щобы зробила свôй порядокъ.

Кузма Шкуратъ, секретарь,
121 Mechanic Str.

ПÔВРÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

братства св. О. Николая въ Auburn, N. Y., вôддѣлъ Союза 38, вôдбуде ся дня 2-го Юлія, въ першу Недѣлю по першôмъ въ церковнôй гали. На тôмъ мітинґу буде прочитано скôлько було доходу и розходу за минулого пôвъ року и буде ся принимати новыхъ членôвъ безъ вступного. Просимо, щобы на мітинґъ явились не лишь члены, але и тй що не стоять въ жаднôй организаціи, бо тогды вже за пôзно думати о брацтвѣ або Союзѣ, коли Господь допустить на чоловѣка хоробу або смерть.

В. Базарникъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членôвъ братства св. Архистратига Михаила въ Елмайра Гайтсъ, Н. Й., щобы зôйшли ся громадно па мітингъ дня 25-го Юнія 1905, и выбрали собѣ нового секретара, понеже я хочу подяковати за секретарство.

И. Тарбай.

БЕЗЪ ВСТУПНОГО

буде принимати новыхъ членôвъ въ Юнію и Юлію Братство св. о. Николая, вôддѣлъ Союза 47 въ Cleveland, O., Люби краяне и братя не тратьте доброи нагоды и не вôдкладайте на дальше, бо се єсть найлѣпша організація въ Америцѣ и невеликй центы треба платити, бо лишь $1.20 на мѣсяць, а за то єсьте забеспеченй и ваша родина. Єсли Богъ допустить на васъ нещастє, хвороту, то достанете $5.00 на тыждень, а не дай Боже смерти, Союзъ заплатить вамъ **600** доларôвъ за мужа а 300 за жену. Не дивѣть, любй краяне на те, що вы молодй та здоровй, але подумайте собѣ, що смерти кождои хвилѣ треба ся сподѣвати, бо нѣхто не знає хвилѣ коли Богъ пôшле по насъ смерть — а по смерти дармо ся грѣхôвъ каяти. Теперь трафляє ся вамъ добра нагода, тѣжь дальше братя зберѣть ся разомъ, прийдѣть до насъ и дайте ся записати, то вамъ буде легче на серцю и на сумлѣню. Не слухайте нѣкого хто васъ веде на криву сторону, але тримайте ся правои дороги, що веде до царства а не до болота. Нашй мітинґи вôдбувають ся кождого мѣсяця въ Недѣлю по 15-ôмъ.

Лукачь Быбель. секретарь,
48 Hershel St., CLEVELAND, O.

ОГОЛОШЕНЄ.

Оповѣщаємо, що братство св. Йоана Крестителя въ Питсбурґъ, Па., вôдд. 96 Р. Н. С., буде принимати новыхъ членôвъ безъ вступного въ мѣсяци Юнію дня 25-го и Юлію дня 23 го.

Наше братство поклало собѣ за цѣль служити свому народови и власнôй рускôй церквѣ тай плекати науку межи своими членами. Хто зъ Богомъ той зъ нами!

Урядъ Братства:
Иванъ Пастирчакъ, предс.,
Иванъ Баґанъ, заступникъ,
Стефанъ Борейко, секретарь,
Петро Лепакъ, касіеръ,
Яковъ Мудрикъ, зас. кас.
Андрей Гальчакъ, зас. секр.,
Михайло Ґаздайка { опѣк.
Николай Петровичь { хорыхъ

БРАТСТВО

Пресьв. Богородиці від. Союза 86, в Олифант, Па. взиває всіх своїх членів, щоби кождий явив ся на піврічний мітинґ, котрий відбуде ся дня 25 го Юнія 1905 року.

На мітинґу буде ся читати доходи і розходи братства з перешлих 6 місяців, а також буде ся принимати нових членів до братства без вступного. Отже дорогі братя і краяне не тратьте доброї для вас нагоди, лишень вступайте до братства і до Союза, бо жаден не знаєте своєї будучности. Котрий член не явить ся на мітинґ буде караний після статутів. Мітинґ зачинає ся о годині 1-ій пополудни.

Волод. Беґа, секретарь

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Curtis Bay Md., вôддѣлъ Союза 81, взыває всѣхъ своихъ членôвъ, щобы ся явили на рôчный мітинґъ дня 25. Юнія 1905 о пôвъ до другои годины пополудни. Прошу, щобы всѣ члены до одного зôйшли ся на сей мітинґъ, бо буде ся обраховувати каса и выбирати новый урядъ.

Ив. Дзюбиньскій, предсѣдатель.

УВАГА.

Я, Василь Молнаръ, отсимъ повѣдомляю всѣхъ членôвъ братства св. Ап. Петра и Павла, вôд. 6 Р. Н. Союза въ Fredericktown, Pa., щобы бôльше на моє имя грошей не посылали, бо я вже не єсьмъ секретаромъ, бо пôшовъ ємъ на иншій плейзъ. Секретаремъ на моє мѣсце є теперь Михаилъ Немешь. Братя що суть на другихъ плейзахъ нехай посылають грошѣ на адресу:

Ivan Petrisko,
Box 102. Fredericktown, Pa.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повідомляєм всіх Русинів філядельфійских, що Читальня Просьвіти містить ся під ч. 618 S. 2nd Str., 3d floor. До читальні принимаєм людей старих і молодих, мущин і женщин. Мущини платять 25 ц. місячно, женщини 15 цнт. В читальни маєм богато поучаючих книжок і ґазет, тутейших і старокраєвих. Книжки будем випозичати для членів і для приватних людий. В читальни, крім читаня книжок та ґазет будем учити сьпівати красні сьвіцкі пісні а також і набожні. Неуміючі читати ні писати також приходіть до читальні а певно навчите ся. Дорогі молодці та красавиці, приступайте в члени, не зважайте на злобні та безчельні аґітації мадярских наганячів. В читальни пізнаєте самі, хто вовк а хто баран.

КОМІТЕТ ЧИТАЛЬНІ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повѣдомляю всѣхъ членôвъ Руского Народного Клюбу въ Ню Йорку, що мѣсячный мітинґъ вôдбуде ся въ Суботу дня 24-го Юнія о годинѣ 8-ôй вечеръ у Liberty Hall, 257—263 E. Houston Srr., New York, N. Y. На той мітинґъ запрашає ся всѣхъ членôвъ того Клюбу, щобы прибули, бо вôдъ сего залежать важнй нарады того Клюбу.

Левицкій, предсѣдатель.

Збирайте грошѣ
НА РУСКУ БУРСУ
въ Йонкерсъ, Н. Й.
и вôдсилайте до:
Rev. Paul Tymkievich,
69 Linden St., Yonkers, NY.

Чеки и моніордеры выписуйте на имя касіера: John Glowa, treas. R. N. F.

Великій Баль

на доходъ рускои церкви св. Йоана Хрестителя въ Монесенъ, Па. вôдбуде ся 24-го Юнія въ Италіяньскôй Ґали на третôй улици. Початокъ о 2 ôй годинѣ пополудни. Вступъ для мущинъ 50 цт., а для женщинъ 25 цт. На той баль запрашаємо всѣхъ Русинôвъ якъ найсердечнѣйше, щобы прийшли до насъ и вразъ зъ нами забавили ся. Музыка буде добра, такожь и перекуска; напитки: пиво, сафтъ и иншй кромѣ виски.

Комітетъ Церковный:
А. Горощакъ, предсѣдатель,
Д. Федорчакъ, секретарь.

Великій Баль

на доходъ рускои церкви св Петра и Павла въ Карнеґі, Па. вôдбуде ся въ Четверъ вечеръ дня 13-го Юлія 1905 въ славяньскои гали на другôй евеню. Початокъ о годинѣ 6 ôй вечеръ. Вступъ для мущинъ 50 центôвъ.

На той баль запрашаємо якъ найсердечнѣйше всѣхъ Русинôвъ, щобы прийшли до насъ и зъ нами разомъ забавили ся. Музыка буде добра, такожь и закуска и напитки всѣлякого рода. Прийдѣть до насъ братя зблизька и здалека, просить васъ рада церковна. Допоможѣть намъ такъ якъ помагають собѣ другй народности, а може и мы коли вамъ станемо въ пригодѣ.

За Комітетъ Церковный:
Гнатъ Турко, предсѣдатель,
Иванъ Гибай, касіеръ,
П. Арсеній, секретарь.

Програма

вечерка въ честь покровителя русnои громады и брацтва св. Йоана Крестителя въ Питсбурґу въ Суботу дня 8 Юлія с. р. зъ аматорскимъ представленемъ:

1. Промова;
2. Псаломъ „Коль славенъ“ — Хоръ мѣшаный;
3. Урльопники — образецъ въ I актѣ вôдограють члены Питсбурского хору;
4. Ой пôйду я / Кажуть люде } Хоръ мѣшан.
5. Крилець — Хоръ мужескій;
6. До просвѣты — вôддеклямує А. Гальчакъ;
7. Очеретъ лугомъ гуде — Хоръ мѣшаный;
8. Публика — вôддеклямує Мар. Пастирчакъ;
9. Выворожила — комедійка въ I актѣ, вôдограють члены хору;
10. А тфу тобѣ — Хоръ мѣшаный.

Вечерокъ вôдбуде ся о год. 8-ôй вечеромъ. Вступъ 25 цнт. Чистый доходъ на церковь и брацтво. Просимо всѣхъ якъ найсердечнѣйше!

КОМІТЕТЪ.

Испытъ дѣтей

руснои школы въ Питсбурґу вôдбуде ся дня 25 Юнія с. р. зъ слѣдуючою програмою:

1. Царю небесный — вôдспѣв. школьнй дѣти;
2. Читанє всѣхъ вôддѣлôвъ;
3. Писанє зъ диктованя;
4. Катехизація;
5. Псаломъ „Господи“ — хоръ дѣтей;
6. Зробокъ — вôддеклямує Марія Костишакъ;
7. Твоя честь, слава — терцетъ на сопранъ, альтъ, басъ;
8. Публика — вôддеклямує Марія Пастирчакъ; Рôдна мова — вôддеклямує Марія Каня;
9. До креста — хоръ дѣтей;
10. Де мы, хто мы, що дѣлати — вôддеклямує Евфімія Гуретякъ; Лишь впередъ! — вôддеклямує Мар. Крайничинъ;
11. Прійди весно — хоръ мѣшаный;
12. Нагорода дѣтямъ.

Вступъ вôльный.

Комітетъ школьный.

Дальшй жертвы на будову гр.-кат. церкви въ Ст. Люїсъ, Мо.

1) Братство ч. 274 Соединенія въ Мт. Плезантъ, Па. дня 22-го Мая 1.50;
2) Братство ч. 25 Союза въ Савтвестъ, Па. д. 26 Мая 10.00;
3) Лешко Цѣцило зъ Савтвестъ, Па. дня 26 Мая . . . 1.00;
4) Михаилъ Ющакъ зъ Савтвестъ, Па. дня 26 Мая . 1.00;
5) Братство ч. 119 Соедин. въ Барнесборо, Па. д. 27 Мая 1.00;
6) Братство ч. 194 Соединенія въ Торонто, О. . . . 4.65;

Зложили по 50 центôвъ: Иванъ Сарпута, Михаилъ Кирликъ, Йос. Плецъ, Стефанъ Чомпель и Йосифъ Фечко; по 25 цт. зложили: Страка Вейцель, Петро Лязоръ, Иванъ Яцко, Иванъ Ванчикъ, Георг. Главатый, Михаилъ Петрищакъ, Йосифъ Роменда, Елекъ Демко и Петро Фечко.

7) Всеч. о. Н. Дмитрôвъ зъ Нортгемптонъ, Па., зъ акафісту, д. 5 го Юнія 10.00;
8) Рускій Молодечій Клюбъ Поступовый въ Джерзі Сити, Н. Дж. на руки п. С. Ядловского дня 6 Юнія . . . . 13.50.

За всѣ тй жертвы складає щиру подяку и просить о дальшй ласкавй датки — Рада Церковна.

Вôдозва.

Симъ извѣщаю всѣхъ кого интересуе, що вышла зъ друку и вже оправлена давно заповѣджена книжка

„Духовныи пѣсни“.

Книжка мѣстить въ собѣ 201 россійскихъ и 50 украиньскихъ пѣсней. Книжка ся оправлена въ скôряной мягкôй оправѣ, можна еѣ носити въ кишени. Цѣна однои книжки зъ почтою $1.00. Зъ тою справою прошу звертатись по адресу:

17- Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway, Scranton, Pa.

Памятайте на Рускій Нар. Фондъ

Допись.

З Пітсбурґа.

Як сьвяткують Русини Неділї.

Читав я в „Свободі“ завив, щоб подати опис, як сьвяткують Русини неділї в Америці. Недовго я тут в новім краю, та не много бував між Русинами, але то що бачив про сьвятковане неділь не конче надаесь, щоб аж в „ґазети пускати“. Усе те саме.

До сьвяткованя неділь майже у всїх той сам проґрам. Спить ся до 8-ої години рано, або і довше, відтак снїдане, дехто приодягне лучшу одежу та іде до церкви, инші сідають до карт, пайнт пива іде за пайнтов, музикальнїйший бере „гармонїю“ в руки та в безличний спосіб перекручує нїмецкі або анґлїйскі твори, так що нервового чоловіка може до розпуки припровадити. По обіді, — сли еще замало було виски і пива, — то ґаздиня принесе, коби тільки котрий бордер дав 10 цт., а нї то іде ся спати. Для відміни буває сварка на темат: где лучша виска, чи в сальонї о. Обушкевича, чи у Голода, або хто сильнїйший, Москаль чи Джапан, причім можна почути дуже інтересні понятя, політичні і ґеоґрафічні. Дуже часто іде ся в гостину до краянів а лїтом до Ґуляш-парку на сходини зі знакомими.

Так сьвяткують в Ню-Йорку, та по инших містах, як я міг бачити.

Щось вартного спомину, подибав я аж тут в Пітсбурґу. Случайно довідав я ся, що істнує тут руске товариство „Поступ“, котрого члени належать до інтелїґентнїйшої верстви рускої суспільности. тож постановив я познакомитись з Поступовцями. Довго не треба було менї ждати, бо товариші з Поступу сходять ся що неділї в своїй читальни на Карсон стріті. Около години 3-ої пополудни, в двох невеличких комнатах читальнї зібралось з трийцять осіб. Мужі, жени, дїти, усе позасїдало на крісла, а голова товариства п. Яків Штайн читав і об'яснював, на той день припадаючий текст сьв. письма. Та часть — сказав бим — духовної забави тревала з годину. По короткій молитві почалась сьвітска забава. В місто виски та пива, появились на столї овочі, тїсточка та инші присмаки, що дїточкам аж очи скакали. Почалась розмова про біжучі справи, про роботу та старий край.

„Заспіваймо що!“ озвавсь оден з гурту. Діріґент роздав голос, махнув руками а присутні (хоч без нот) втяли таки майже поправно нашого маршу Соколів. Лунула пісня „Крилець“, „Ластівко“, „У Петрівку“, та другі. Давно я вже не чув тої крещеної рускої пісні, тож і не дивниця, що зворушили мене ті нути до глубини. Руска пісне! Чи є що красшого понад твої звуки?

О пів до 7 ої вечером пішли всї на вечірню. Я думав, що заведуть мене до якоїсь пишної церкви, де побачу великі сьвічки та образ сьв. Миколи або бодай — так по наших церквах тепер популярне — „серце панни Мариї“. Та нї; ми стали в хорошій галї якогось анґлїйского научного клюбу, котру Поступовцї винаняли собі на дім молитви. Присутні заняли свої місця, а на даний знак піднялась мельодийна пісня „Царю Небесний“ композициї о. Остапа Нижанковского. По відчитаню евангелія і виголошеню проповіди тутешним руским проповідником співано псальми при якомпонїяментї фісгармонїї.

По вечірни вернулись Поступовці до читальнї, где тов. бібліотекар не мало мав роботи, щоб роздати членам книжки та часописи на цїлий тиждень.

В друге побачив я ся з Поступовцями в сьвітлий понеділок в домі пп. Штайнів. Зійшли ся они на „сьвячене“. Вправдї того сьвяченого нїхто не сьвятив, але тут розходилось о задержане народного звичаю.

Не мало мала ґаздиня клопоту, щоб усїх присутних почастувати (а було нас з 50 осіб), але все йшло мов на шнурочку. Поживившись почали гості забавлятись; пісні, декламациї, промови, товарискі гри, робили гостину вельми приятною і ріжнороною.

Менї захотїлось пити, тож поспитав я одного із присутних, чи не дістав-би я скляночки пива. Той усьміхнув ся дуже милосердно, та з гордостев відповів менї: „Поступовцї не уживають таких напоїв, але як хочете, то вам принесу лїмонади, сайдру або мороженого“. Се менї заімпонувалс. Я думав, що забава Русинів бсз „трунку“, то річ немислима, а прецінь між сьвідомими та поступовими, де лиш трохи доброї волї та енерґії, усе дасть ся зробити. Оттак сьвяткують члени Поступу в Пітсбурґу. Бажати-б належало, щоб Поступ розвивав ся дальше на дорозї яку собі визначив, а певно стане на чолї руско-американьских товариств.

Виелїмінованє алькоголїчних напитків із руских забав се річ трудна але дуже важна, а признало се товариство сестрицтва сьв. Любви в Карнеґі, бо ось на їх бали дня 11-го мая с. р. не було там анї виски анї пива. Помимо того баль випав дуже добре, завдяки енерґічному зарядови пань: Середчиньскої, Серкової та Марії Кузенка. Вправдї каса „недописала“, але винен тому збиточний місяць май, бэ люнув собі в той той день майовим дощиком, що годї було комусь з околиці приїхати. Се нехай не відбирає сестрицям відваги. На другий раз направить ся ще добір касовий. Головна річ в тім, що сестри сьв. Любови в Карнеґі перші викинули виску і пиво із своїх забав.

Честь вам за се сестрички!

Петро Левченко.

Цѣкавый документъ.

Намъ попавъ ся у руки цѣкавый документъ, котрый показує якъ декотрѝ угрорускѝ священики умѣють по руски та якъ словацтво зъ мадярствомъ вѣлось глубоко у організмъ нашихъ угорскихъ Русинôвъ. Ось сей документъ, выданый 26-ого Февруара 1905 року.

PROSENIJE.

Iz Nyizsnoj Jablonczi Ioanna Drancsaka, u Scrantonszkoji majnyi, szkala, 1904 roku julija 12-ho, na szmerty zabilo, osztala vdovicza dvojima gyitymi malenykima, a nikde u szpolku ne sztojal, — teraz u takum niscsetyi trapity vdova jeho, sto nijak ne hodna na szebi pomocs insak na iti, jak kegylyem chrisztianszkoje miloszerdsztvije, u tej tverdej zsime, ne viratuje, proto ja, ju gyitmi, do vasoji szerdecsnoji laszki porucsaju, i prosu vasz podavajte jej, po vozmozmoszti vasej, milodari, i to Hoszpogy Boh zaplatit za nyu i za mali gyiti! — Sz nami Boh!

(Подписъ.)

Печатка церкви Успенія Пр. Дѣвы.

Поясненя тутъ непотрѣбнѝ. Намъ лишь дивно чому пôпъ зъ роду Русинъ—, пôпъ, що живе зъ руского народу, не навчить ся по руски, если не писати, то бодай думати, (думка въ сѣмъ документѣ чисто мадярска). Та ще дивнѣйше тутъ те, що рускій народъ, якій удержує сего рода попôвъ, не змусить ихъ, щобы навчились по руски.

Яку такѝ „проводирѣ народа“ могуть дати єму просвѣту — каждый легко вгадає.

На морю.

Поруть хвилѣ морскѝ шифы,
Фльотъ все ѣде уперѣдъ,
Старшій пляны укладає,
Всѣ слухають єго радъ.

Яка судьба насъ спôткає
На широкôмъ мори,
Чи побѣдимъ ворога,
Чи наступить горе?

Ось за хвильку загудуть
Каноны, гарматы,
А кровь воду закрасить —
Лягай въ море спати.

Тамъ спочине бѣдный жовнѣрь
У глубокôмъ мори,
Єго муки закôнчать ся
Тай забуде горе.

Показались верхи маштôвъ,
Море зашумѣло,
Воздухъ зъ дымомъ измѣшавъ ся,
Сонце потемнѣло.

Сумный танець се почавъ ся
На водахъ синенькихъ,
Кровь бризнула по помостѣ
Зъ хлопцѣвъ молоденькихъ.

Изъ далека летять кулѣ,
Прямують у боки;
Затрѣщавъ шифъ, похиливъ ся
Страшно на всѣ боки.

Ажь двѣ смерти завзялось
На жовнярску вроду:
Або куля мя положить,
Або впаду въ воду.

Летять кулѣ смертоноснѝ
Низько понадъ воду,
Пôрнувъ жовнярь молоденькій
На дно ажь до споду.

Чижь ты мене моя мати
На тоє вродила,
Абымъ спочивъ на днѣ морскôмъ,
Ты вѣчно бѣдила?

Не плачь сыну мôй миленькій,
Чижь я тоє знала,
Абы тебе лиха судьба
На море загнала?

Дежь я грôбъ твôй, сыну, найду
На широкôмъ мори,
Бымъ уклякла, помолилась,
Горе моє, горе!

Ой не одна дѣвчинонька
Стала, заплакала:
Погибъ милый, чорнобривый,
Щомъ вѣрно кохала.

Зъ розмарину, барвѣночку
Плети вѣнокъ мила,
Най вôнъ плине и шукає
Де єго могила.

Украиньскіи дѣвчата
Плачуть въ день и зранка,
Бо не одна утратила
Любого коханка.

Батько стративъ робôтника,
Мати свого сына,
Сестра брата рôдненького,
Милого дѣвчина.

Въ Манджурiѣ насыпанѝ
Высокѝ могилы,
Тамъ пôдъ ними спочивають
Козаченьки милѝ.

А на водахъ гень широкихъ
Тамъ хвилѣ бурливѝ
Многихъ вкрили и вкривають
Козаченькôвъ милыхъ.

Ой потоки руской крови
Потекли рѣками,
Богато слѣзъ выплакали
Батьки за сынами.

Якимъ Кравець,
Calgary, Alta., Canada.

Всячина.

ЛЮДЕ ЗЪ ХВОСТАМИ.

Що богато людей есть зъ хвостами — се рѣчь не нова. Майже в кождôмъ краю про се говорять. Давно тому мешканцѣ Корнвалїи и Кентъ були уважанѝ за людей зъ хвостами. Въ сѣмнайцятôмъ вѣцѣ дуньскій подорожникъ, Стройсъ, зловивъ на островахъ Формозы, дикого чоловѣка, котрый мавъ хвôстъ довшій однои стопы, порослый волосемъ и нагадуючій звычайный коровячій хвôстъ. Племя Ніамъ-Ніамъ, въ середнôй Африцѣ вôдзначуєсь такожь хвостами, вôдъ двохъ до десять цалѣвъ довжины. Декотрѝ зъ нихъ мають хвосты порослѝ волосемм а иншѝ гладкѝ. Подорожники кажуть, що тамъ такъ мущины якъ и жѣнки суть зъ хвостами. Въ Гіберніи стрѣчано такожь такихъ людей. Оденъ місіонарь надыбавъ таке хвостяче племя въ Калѣ, на побережу Новои Британіи. Вôнъ говорить, що коли тамъ народилось дитя безъ хвоста, сейчасъ сю дитину родичѣ убивали, бо еслибъ она пôдросла булабы смѣховищемъ у племенникôвъ. На островѣ Борнео жиють племена хвостатѝ, котрыхъ батьки такожь мали хвосты, а навѣть одна панующа княжа родина чванилась хвостомъ черезъ многѝ поколѣня. Часто подыбувано въ схôдныхъ Индіяхъ човна, въ котрыхъ сѣдженя мали дѣру, правдоподôбно, що колись и тамъ жили люде зъ хвостами. Хвôстъ у Индіяхъ бувъ доказомъ фізичнои силы.

Въ Параґвай, въ Бразиліи, напало тамошне индійске племя на стадо мулôвъ. Коли бѣлѝ робôтники се побачили пустились за ними въ здогôнъ, але зловили лишь 8-лѣтного хлопця, у котрого зауважано хвôстъ 10 цалѣвъ довгій. На запытане, здивованый хлопець, вôдповѣвъ, що его братъ мае такій самъ довгій хвôстъ и що всѣ его краяны суть зъ хвостами.

Ще богато иньшихъ случаѣвъ подають лѣкарѣ. Сынъ одного доктора правъ въ Амстердамѣ мавъ хвôстъ на пôвъ пяди довгій, котрый звивавъ ся въ клубокъ. Въ дублѣньскôмъ шпитали ампутовано хвôстъ довжины 6 цалѣвъ. Ученый Вірховъ оперувавъ хвôстъ 8-тыждневôй дитинѣ. Орнстейнъ, лѣкарь грецкои арміи, описуе чоловѣка, котрый мавъ хвôстъ 2 цалѣ. Въ Луісвілъ прийшла на свѣтъ ніґерска дитина зъ свинячимъ хвостомъ.

— ОДЕНЪ трачь вынайшовъ прирядъ, котрымъ буде можна зрѣзувати дерева не уживаючи цѣлкомъ непрактичнои пилки. Се мае бути наелектризованый плятиновый дрôтъ.

— АФРИКАНЬСКІЙ водопадъ, Вікторія, есть два разы такъ високій и широкій, якъ водопадъ-Ніяґары. Ширина его сягае однои милѣ а рôвнопадлость мае 428 стôпъ. Близько сего водопада невдовзѣ мають побудувати мôстъ, котрый своею великостію перейде всѣ найбôльшѝ мосты. Тымъ мостомъ буде переходити желѣзниця, яка буде лучити Кейпъ Тавнъ зъ Каіромъ, отже буде перетинати цѣлу Африку.

— АВТОМАТИЧНА машина, котра заступить дотеперѣшне битє рôзгою руками, се найновѣйшій выназôдъ въ російскôй арміи. Винного привязують до стовпа а рôзга, котра є получена зъ вôдповѣднымъ приладомъ спадає и пôдносить ся пôдъ натискомъ ґузика.

— РОБÔТНИЧЕ бюро (Western Employment Company) зъ Minneapolis, Minn. высилає щоденно 300 до 400 людей на роботу на Весты. Платня $1.75 денно и даремный перевѣзъ. Въ мѣсяцю Августѣ те саме бюро працѣ сподѣєсь высилати 500—600 людей до пôвнôчнои Дакоты на жнива. Засѣвъ въ пôвнôчнôй Дакотѣ въ дуже добрôмъ станѣ.

— КОМПАНІЯ Singleton Silk Manufacturing Co. въ Dover и Wharton, N. J. и E. J. Rose Manufacturing Co. зъ Wharton, N. J. потрѣбували 9-го Юнія 100 новыхъ робôтникôвъ.

— ВЪ Ню Йорку основано Австрійске товариство для охороны іміґрантôвъ. Офисъ сего товариства е пôдъ чч. 31—33 Broadway, New York. Причиною заснованя сего товариства е те, що австро-угорскій іміґраційный Дôмъ въ Ню Йорку переставъ истнувати вже рôкъ тому назадъ а всякѝ злодѣѣ обкрадають австрійскихъ еміґрантôвъ. Недавно оденъ такій пташокъ представивъ себе урядникомъ и обôкравъ кôлькохъ краянôвъ на суму $3000.00. Товариство австрійске буде мати свого агента на Елисъ Айлендъ.

— ВЪ Стиріи (Австрія) выбрали до парляминту соціяліста. Въ мѣстѣ Лісси выбрали 10 соціялістôвъ на 48 радныхъ.

Пѣсня Канадійска.

Ты Канадо моя,
Канадо небого,
Зрадила ты мене,
Мене молодого.

Зрадила ты мене
Вôдъ моєго краю,
Я въ чужинѣ плачу,
Зъ туги умираю.

Бо у тôй Канадѣ
Нѣ щастя, нѣ долѣ,
Хиба бери торбу
Машируй по поли.

Бо тамъ въ старôмъ краю
Менѣ добре жити,
Роботовь не журюсь
Й торбы не носити.

Якъ то въ лѣтѣ въ краю
Всѣ мило спѣвають,
А тутъ у Канадѣ
Комарѣ кусають.

Най вони кусають,
На те не зважаю,
Зароблю си грошей
Йду до свого краю.

Въ Канадѣ не маю
Гадки вѣковати
А у старôмъ краю
Дѣвчину лишати.

Ты дѣвчино моя
Дѣвчино небого
Не забувай мене,
Мене молодого.

Ой кобы не тая
Та широка вода,
Злетѣвъ бымъ до тебе
Ты моя молода.

Судьба наступила,
Що насъ розлучила,
Що насъ розлучила
Зъ тобовъ моя мила.

Й знову судьба наступить,
Що насъ знову получить,
Зъ тобою вже мила
Мене не розлучить.

П. Шевчукъ,
Винипегъ, Канада.

Збирайте жертвы на Рускій Нар. Фондъ въ Америцѣ.

Шукає занятя старша жѣнка, добра газдиня. У священика бездѣтного. Умѣє добре варити и взагалѣ вести домашне газдôвство. Платня 10—12 доларôвъ на мѣсяць. Адресувати:

Mrs. Anna Hladky,
61 Starkweather Ave., Cleveland, O.

Руска КНИГАРНЯ

продає молитвенники, изборники, пѣснословцѣ, псалтырѣ, житя святыхъ, катехизмы, библіи, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, казки, повѣстки, спѣванники, театральнѣ штуки и другѣ поучаючѣ и забавнѣ книжки.

Каталоґи и цѣнники свѣтскихъ книжокъ замѣщуємо въ „Свободѣ“ кождого мѣсяця.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia
OX 128
Scranton, Pa.

Цѣкавѣ книжки

* Америка ....15 ц.
Американьскій шляхтичь ....15 ц.
* Ангелъ та пустельникъ и другѣ рѣчи ....15 ц.
Борба клясъ и чому робôтники орґанізують ся ....15 ц.
Весела книжочка зъ образками ....30 ц.
* Грѣхи міліонерôвъ и т. п. С. 7 ....15 ц.
Дещо зъ историі православнои місіи въ Америцѣ ....10 ц.
Дещо про звѣрята ....30 ц.
* Двѣ левады и т. п. С. 5 ....15 ц.
Дещо про права и суды въ Сполуч. Державахъ ....10 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6 ....15 ц.
Жовнѣръ ....10 ц.
Журавлѣ ....15 ц.
* Житє, заробки, орґанізаціи и т. п. въ Спол. Державахъ ....15 ц.
Зубъ за зубъ ....10 ц.
Капіталъ и праця ....15 ц.
Конституція Спол. Державъ ....10 ц.
Книжка Рахункова ....50 ц.
Марія ....10 ц.
* Наверненый Грѣшникъ ....20 ц.
Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ ....15 ц.
Образки и загадки ....10 ц.
Образки зъ Америки ....10 ц.
Оповѣданя ....15 ц.
Про вôдступникôвъ вôдъ рос. православія ....10 ц.
Провôдникъ руско-англійскій (толмачь) ....50 ц.
* Про нутро землѣ ....25 ц.
Подземнѣ скарбы ....25 ц.
Покуса ....10 ц.
Розмова Поляка, зъ Русиномъ ....10 ц.
Руско англійскій словарець ....20 ц.
* Религійнѣ вѣрованя старинныхъ народôвъ ....20 ц.
Смерть ....10 ц.
Тарасъ Шевченко ....15 ц.
Тимко Гаврилюкъ ....15 ц.
* Хто зъ чого жіє ....15 ц.
* Якѣ то є люде на земли, зъ 20 образками ....50 ц.

Тимъ, що схотуть занятись роспродажею повысшихъ книжокъ дамо добрый процентъ.

Безъ грошей не вышлемо книжокъ нѣкому.

Адресъ:
„SVOBODA“ BOX 353, SCRANTON, Pa.

ВАЖНЕ ДЛЯ ХОРЫХЪ!

Єсли маете яку небудь хороту чи свѣжу, чи застарѣлу, напишѣть з порадою до **старокраєвого аптикаря,** вôнъ вамъ пришле медицину, котра васъ напевно вылѣчить.

Має всѣ старокраєвѣ лькарства.

Адресуйте, —22
M. Potocki, Olyphant, Pa.

JOHN J. CAMPTON
Католицкій похоронникъ.
Вынаймає тано керичѣ — ту и на околици. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенѣ. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменовъ и т. д. За роботу ґварантує.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшѣ и найтаншѣ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.
☛ Жени при породі дізнають особлившої опіки.
Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшѣ напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалѣ, цигара дуже добрѣ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Выробляє бравѣ машлѣ, шапки вôдзнаки, хоругвы, уніформи.

Цѣнникъ и пробы высилаємо даромъ

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

КАЛЄНДАРЬ
Руского Нар. Союза на 1905 р.

Пишѣть по Калєндарь и посылайте грошѣ лише на адресу:
Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей великій календарь коштує всього 35 центôвъ.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски Потравы прилагодженѣ на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѣ комнаты для родинъ Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

ПРОТИ ОГНЯ,
одинокій славяньскій агентъ въ Лакована Кавнті
JOHN A. KOMARA,
напротивъ словеньского костела,
15͞05 OLYPHANT, PA.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
— адвокатъ, —
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa
P. O. Box 372.

Єго офісъ въ Scranton, Pa. є на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ приѣзджає только кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскѣ въ повѣтахъ Люзерне и Лякована.

Хто має справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнѣ паперы и повномочія. 8͞05

C. M. HATHAWAY,
Асекурація вôдъ огню,
Продає домы и лоты.
Офисъ надъ Банкомъ въ Olyphant, Pa.

МАЄ НА ПРОДАЖЬ
117 акрову фарму зъ добрымъ домомъ и стодолою — тано, недалеко желѣзницѣ. Также кôлька домôвъ и лотôвъ на продажь.

КРАЄВА РОБОТНЯ.
Выробляю иконостасы, престолы, кивоты, образы процесійнѣ, малюю и золочу.
Цѣны умѣркованѣ. 11-
F. Matyashow, 575 Stella Ave., Winnipeg, Man., Canada.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ має ще найпаралѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

Here in America

Тутъ въ Америцѣ можете дôстати сю здорову
КАВОВУ ПРИМѢШКУ ФРАНКА.

Ся примѣшка, або цикорія звѣстна є на цѣлôмъ свѣтѣ, она то робить, що кава є лѣпша и смачнѣйша въ старôмъ краю. Робить добру каву дешевшою, а дешеву каву лѣпшою. Навить невелика еѣ скôлькôсть всипана до кавы додає еѣ лѣпшого запаху и значно полѣпшає. Просѣть вашого гросерника о **правдиву цикорію Франка** а не приймайте жадной другои. Можете еѣ пôзнати по торговôмъ ознаку — млынку на каву.

Heinrich Frank Sohne Co.
Американьска філія въ FLUSHING, N. Y.

☛ Нотарь и мировый судія ☚

залагоджує всякѣ судовѣ справы, колектує грошѣ зъ краю, выробляє повномочія, цесіи и контракты купна въ Галичинѣ, Австріи и Росіи. Не ходѣть до чужинцѣвъ, що часто не розумѣють васъ, протягають справы, наражують васъ на великѣ кошты и вкôнци програють добрѣ справы.

БАНКЪ КРАЄВЫЙ. Посылка грошей до Галичины, Австріи, Росіи и другихъ краѣвъ по цѣнѣ курсу.

ПРОДАЖЬ ШИФКАРТЪ на найлѣпшѣ и найскоршѣ кораблѣ.

REAL ESTATE. Залагоджую всѣ справы американьскѣ якъ контракты, купна и продажи лотôвъ, домôвъ и фармъ. Позичаю грошѣ на будову домôвъ на добрыхъ услôвяхъ та пôднимаюсь вести процесы о вôдшкодоване. Всякѣ справы можете полагодити устно въ день або вечеръ, або письменно, пишучи впростъ

до **VIKTOR WILUSZ,** Notary Public, 17-
205 WASHINGTON STR., JERSEY CITY, N. J.

Друкарня „Свободы“

друкує
тікеты, паперы, коверты, книги, книжки, плякаты, циркуляры
и взагалѣ всѣ роботы друкарскѣ
старанно, тано и на часъ.

Братскѣ опѣкуны хорыхъ повиннѣ мати книжки для записованя коли хто захорувавъ, на яку слабость и т.д.

Адресъ:
„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

Польска Кольонія въ Державѣ Варджінія.

Маємо 40.000 акрôвъ урожайнои землѣ вôдъ $5 до $15 за акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити гарный грôшь на всѣхъ плодахъ. Земля є всюда добра, и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшениця, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочь, яблока, грушки, сливки, огôрки, мельоны, помідоры и взагалѣ вся огородовина. Вино є таке добре якъ каліфорнійске. Земля є рôвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овець и т. д. Вода жерельна на кождôй фармѣ 20 стôпъ глубока. Морозôвъ анѣ спеки тутъ нема, циклоны тутъ незвѣснѣ. Недалеко суть великѣ мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, Філяделфія. Тысячѣ людей глядає теперь фармы и много вже Полякôвъ закупило вôдъ насъ землю и суть вдоволенѣ. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый є своимъ паномъ, а маєтокъ фармерôвъ є забезпеченый. Фармеры не потребують бояти ся страйку. зменьшеня платнѣ або калѣцтва. Фармы продаємо за готôвку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готôвкою, а решту на сплату пôсля умовы.

По близшѣ услôвя пишѣть по польски до
JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Напишѣть десьте вычитали се оголошене. 24͞05

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ родѣ 1889, а теперь побôльшений, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $5,500.00

Заряджують нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣ потребнѣ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылає также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

☛ Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то нишого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.